

Stichting Zuiderzeemuseum

Verantwoording 2021

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
1. Voorwoord	4
2. Organisatie	5
3. Publieksprogramma's	10
4. Collectie	12
5. Marketing en communicatie	15
6. Personeel	19
7. Samenwerkingen	24
8. Financiën	26
9. Code Culturele Diversiteit en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	33
10. Governance Code Cultuur 2019	36
11. Bericht van de raad van toezicht	42
Jaarrekening	48
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2021	49
Geconsolideerde categoriale exploitatierekening over 2021	50
Toelichting	
Geconsolideerde functionele exploitatierekening over 2021	56
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021	53
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2021	54
Enkelvoudige jaarrekening	
Enkelvoudige balans per 31 december 2021	84
Enkelvoudige categoriale exploitatierekening over 2021	85
Toelichting	
Enkelvoudige functionele exploitatierekening over 2021	87
Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2021	88
Overige gegevens	90
Bijlagen	
A	Specificaties bij de geconsolideerde categorale exploitatierekening over 2021

STICHTING
ZUIDERZEEMUSEUM
~
BESTUURSVERSLAG
2021

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1 Voorwoord

Ook het jaar 2021 gaat de boeken in als een jaar vol uitdagingen. Lockdowns aan zowel het begin als aan het einde van het jaar. En afgelastingen (vaak last minute) van diverse activiteiten gedurende het hele jaar. De diverse coronamaatregelen zorgden ervoor dat binnen de organisatie continue geschakeld moest worden. Dit vergde flexibiliteit van zowel de bezoekers als van de medewerkers en vrijwilligers. Uiteraard zullen geannuleerde presentaties, pr-campagnes en evenementen op een later moment alsnog worden ingezet.

Begin juni mocht het museum dan eindelijk volledig open. Toerisme was het thema dat deze zomer centraal stond. Besloten werd om het oorspronkelijke plan volledig uit te voeren. Onder begeleiding van curator Anne van der Zwaag hebben kunstenaars en vormgevers 15 kleurrijke en verrassende objecten gerealiseerd in het zowel het binnen – als buitenmuseum. De tentoonstelling *Must See* kreeg uitzonderlijk veel aandacht in de landelijke media. Toen de museumbezoeker zijn aanvankelijke schroom had laten varen, resulteerde dit in de zomervakantie in aantallen bezoekers die gelijk lagen aan die van 2019. Waarbij de weggebleven buitenlandse bezoeker dus werd vervangen door een grote groep nieuwe Nederlandse bezoekers voor het museum.

Het jaar 2021 was ook het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode 2021 -2024. Het voorgaande beleidsplan had vooral tot doel om met de hele organisatie een kwaliteitsslag te maken. De focus van dit beleidsplan richt zich op de bezoeker. Door meer aan te sluiten bij diens belevingswereld met de onderwerpen en uitvoering van presentaties, evenementen en promotie, wil het museum een groei realiseren in bezoekersaantallen. Het spreekt voor zich dat door de coronacrisis deze ambities in ieder geval in 2021 in kwantitatieve zin werden gehinderd. In kwalitatieve zin is het museum echter heel positief gestemd over de reacties van bezoekers op zowel *Must See* als *Winterkoorts*.

Misschien wel het hoogtepunt van de zomer vormde, met inachtneming van de coronaregels, een feestelijke avond in het buitenmuseum met al onze zakelijke en creatieve relaties. Al snel in het najaar werd echter duidelijk dat het virus nog niet klaar was met ons. Door hierop tijdig te anticiperen, vormde het afgelasten van de evenementen *Pietendorp* en *Zuiderzeelicht* geen al te grote teleurstelling voor de medewerkers.

Dat was anders in december met de tentoonstelling *Winterkoorts* in het binnenmuseum. Tegen de verwachting in moest toch ook deze tentoonstelling, enkele dagen na opening, worden gesloten. Een grote teleurstelling voor alle medewerkers en ook bewoners uit Enkhuizen die een bijdrage hadden geleverd aan deze mooie speelse tentoonstelling over de “echte” winters van vroeger.

Een opsteker in diezelfde periode vormde de crowdfundingactie voor de restauratie van een houten maquette van het museum. De actie ging met succes van start en de reacties van het publiek waren hartverwarmend.

In dit voorwoord mag zeker niet onvermeld blijven dat de financiële ondersteuning vanuit het ministerie van OCW ertoe heeft bijgedragen dat een groot deel van het werkproces door heeft kunnen gaan en de positie van het museum in deze onzekere tijd stabiel is. Het steunt hoopvol

dat ondanks de lange periodes van sluiting toch nog ruim 146.000 bezoekers naar het museum kwamen.

Het museum streeft voortdurend naar het verbeteren van werkprocessen. Interne communicatie, een veilige werkomgeving, transparantie, risicoanalyses, goed werkgeverschap en het naleven van de verschillende codes krijgen veel aandacht. Ook is het museum gestart met langlopende programma's voor Duurzaamheid en Culturele Diversiteit en Inclusie. Ook in 2021 was de werkgroep actief die belast is met de uitvoering van de verbeterpunten uit het eerder gehouden Medewerkersbetrokkenheidsonderzoek (MBO).

Naast dit wat uitgebreide bestuursverslag, kan er ook worden teruggeblikt op het afgelopen jaar aan de hand de foto's in het Jaarverslag in Beeld op de website van het museum.

Ook in 2021 heeft het museum de uitdagingen succesvol opgepakt dankzij de grote loyaliteit, flexibiliteit en inzet van alle vrijwilligers, medewerkers en leden van de raad van toezicht, die daarvoor een groot compliment verdienen!

2 Organisatie

2.1 Historie

De watersnood van 1916 vormt de directe aanleiding om de al langer bestaande plannen van ir. Lely eindelijk te realiseren. Met de voltooiing van de Afsluitdijk in 1932 verandert de Zuiderzee in IJsselmeer. Onvermijdelijk zou de visserij en de daarmee vervlochten rijke cultuur uit de gemeenschappen rond de Zuiderzee verdwijnen. Het belang van deze cultuur wordt onderkend en dit resulteert in de oprichting van Rijksmuseum Zuiderzeemuseum in 1948. Het museum krijgt nationale bekendheid met de realisatie van de Schepenhuis in 1966 waarin een groot aantal Zuiderzeeschepen permanent wordt tentoongesteld. Het buitenmuseum onderscheidt zich van alle andere openluchtmusea in de wereld door het maritieme karakter, een beperkt tijdvak (1880-1932) en het kennen van de bewonersgeschiedenis van veel van de collectiependen. In 1984 wordt het museum uitgeroepen tot Europees Museum van het jaar voor de "uitzonderlijke samenhang en grote cultuurhistorische waarde".

2.2 Missie, visie en kernwaarden

Missie

Het Zuiderzeemuseum verzamelt en beheert erfgoed uit het voormalige Zuiderzeegebied. Het vertelt het verhaal van de Zuiderzee en verbindt daarbij het heden met het verleden op een toegankelijke wijze voor een divers publiek.

Visie

Het Zuiderzeemuseum is een beleving voor iedereen. De bezoeker ervaart het alledaagse leven in het Zuiderzeegebied van 1880-1932. De unieke collectie en de gevarieerde programmering van het museum bieden meer dan een reis in de tijd. Het museum maakt geschiedenis persoonlijk door herkenning, verwondering én verdieping.

Kernwaarden

Onze kernwaarden staan voor wat wij belangrijk vinden. Waar we in geloven en wat ons verbindt. Onze kernwaarden vormen ons DNA en geven richting aan ons doen en laten.

Wij zijn:

... **Authentiek.** *Wij zijn betrouwbaar, echt, betrokken en open. Alles wat wij doen is gebaseerd op en bedoeld om waarheidsgetrouwe informatie over het Zuiderzee erfgoed over te brengen.*

... **Verbindend.** *Wij zorgen voor de verbinding tussen heden en verleden, tussen ambachten en design, tussen medewerkers en bezoekers, tussen musea rond de voormalige Zuiderzee, tussen traditie en actualiteit en wij verbinden generaties met elkaar.*

... **Toegankelijk.** *Onze medewerkers en vrijwilligers zijn open en makkelijk benaderbaar. Dit zorgt ervoor dat bezoekers uit alle lagen van de samenleving zich welkom voelen. De gelaagde programmering sluit aan bij de belevingswereld van de bezoekers. Zij komen graag bij ons terug en worden ambassadeurs van het museum. Onze interactie en gastvrijheid maken het verschil tussen een goede en een memorabele beleving.*

... **Inspirerend.** *Met het verhaal dat wij vertellen, willen we de bezoekers iets meegeven, verrassen en verder gaan dan hun verwachtingen. Wij laten de bezoekers met een nieuwe blik naar de samenleving en hun eigen alledaagse leven kijken door het verleden aan het heden te koppelen.*

... **Trots.** *Wij zijn trots op onze collectie, trots op ons werk, trots op elkaar en trots op onze bezoekers. Samen zijn we trots op ons prachtige museum waar we met elkaar mogen werken.*

2.3 Doelstellingen beleidsplan 2021-2024

De voorgaande twee beleidsperiodes werden gekenmerkt door het succesvol verbeteren van de organisatie van het museum. Het beleidsplan van 2011–2016 stond vooral in het teken van het versterken van de financiële situatie. De bezuinigingen in de cultuursector, de stagnerende bezoekcijfers en het groot onderhoud aan de panden in het buitenmuseum vormden de uitdagingen waaraan met succes het hoofd is geboden.

In de beleidsperiode 2017–2020 is gestreefd naar een kwaliteitsverbetering in de breedste zin van het woord. Zo is er meer aandacht gekomen voor het welbevinden van de werknemers en zijn protocollen aangescherpt. Het gestructureerd werken met meerjarenonderhoudsplannen en -begrotingen is geoptimaliseerd. De onderlinge afstemming van het collectie-, presentatie- en communicatiebeleid is sterk verbeterd. De samenwerking met partners in het Zuiderzeegebied heeft een sterke impuls gekregen.

Met een organisatie die op orde is en een solide financiële basis, mede als gevolg van de Erfgoedwet, is het museum klaar voor een nieuwe fase. Aan de hand van een duidelijke prioriteitstelling, die voor het hele museum richtinggevend is, stellen we nu de bezoeker centraal.

Een SWOT analyse en een grondige discussies heeft geleid tot de volgende strategische doelstellingen:

1. Het aantal bezoekers toe laten nemen met 5% t.o.v. van de beleidsperiode 2017-2020.
2. De bezoekersbeleving en de kracht van het buitenmuseum versterken door:
 - a. vernieuwde jaarthema's die beter aansluiten bij de beleving van de bezoeker,
 - b. het verbeteren van de gastvrijheid,
 - c. bestaande evenementen vernieuwen.
Eventueel later in de beleidsfase nieuwe evenementen toevoegen.

Het museum, en dan met name het buitenmuseum, is een unieke locatie met een uniek verhaal. Het sterke totaalconcept van het museum kan meer bezoekers trekken en ze een mooi en leerzaam uitje bezorgen. Door een betere focus gaan wij het Zuiderzeeverhaal zodanig onder de aandacht brengen dat wij onderscheidend zijn ten opzichte van andere aanbieders op de vrijetijdsmarkt.

Het museum wil met actuele onderwerpen uit het alledaagse leven meer aansluiten bij de huidige maatschappij zodat wij relevanter en aantrekkelijker zijn voor onze bezoekers.

Met deze ambitie is met een nieuwe blik gekeken naar de mogelijkheden die onze collectie biedt. De thema's voor deze beleidsperiode zijn: Toerisme, Kinderen, Feest en Duurzaamheid. Deze zullen verder worden uitgewerkt volgens de beleidskaders van de afdeling Presentaties.

Het thema Toerisme in 2021 is het eerste onderwerp in deze beleidsperiode dat met die nieuwe blik is uitgewerkt. Uiteraard werd door de coronamaatregelen het behalen van de doelen in negatieve zin beïnvloed. Het museum is bijna een half jaar dicht geweest voor het publiek en bijvoorbeeld *Zuiderzeelicht*, met een nieuwe creatieve partner, is uitgesteld naar volgend jaar. Toch heeft het museum de indruk dat de gemaakte keuzes, bij de twee presentaties die wel zijn doorgedaan, positief hebben uitgepakt.

Zo heeft *Must See*, dat aansloot bij de actuele discussie over toerisme, geresulteerd in aandacht bij alle landelijke media zowel dagbladen als televisie. In de voorgaande beleidsperiode is dit niet eerder in die grote mate gelukt. Ook *Winterkoorts* heeft in de eerste week opvallend veel positieve aandacht gekregen en veel enthousiaste reacties van bezoekers. Door de vrij plotselinge sluiting van de tentoonstelling is een volledige beoordeling helaas nog niet mogelijk.

2.4 Doelgroepen en bezoekerscijfers

Het Zuiderzeemuseum focust zijn activiteiten, van de inhoud van de tentoonstellingen tot de marketing, op drie hoofddoelgroepen:

1. Gezinnen met kinderen, een dagje uit, dit betekent vaak voor het eerst een museum bezoeken.
2. Senioren zijn verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de herhaalbezoeken aan de veranderende tentoonstellingen in het buiten- en binnenmuseum.
3. De ervaren museumbezoeker voelt zich aangesproken door de tentoonstellingen in het buiten- en binnenmuseum.

Daarnaast onderscheidt het museum specifieke doelgroepen: buitenlandse toeristen, scholieren, studenten en ondernemers.

In 2021 heeft het museum 146.632 personen mogen ontvangen (128.290 in 2020). Van het totaal aantal bezoekers gebruikten 46.127 een museumkaart.

Er kwamen 33.337 kinderen van 0 tot 12 jaar. In schoolverband ontving het museum 8.594 kinderen tot 18 jaar (waarvan 5.471 basisschoolleerlingen en 3.123 leerlingen van het voortgezet onderwijs).

2.5 Profiel

Het Zuiderzeemuseum:

- is een openluchtmuseum dat zich op unieke wijze richt op de maritieme geschiedenis van gemeenschappen uit een groot en cultureel divers gebied in een beperkt tijdvak. Naast het acht hectare grote openluchtmuseum biedt het binnenmuseum een schatkamer voor verdieping van de geschiedenis.
- is het samenhangend geheel van 140 historische collectiependen, interieurs, straten, beplanting, water, ambachten en Living History. Dit zorgt voor een beleving waarbij alle zintuigen worden aangesproken.
- is een doe-museum dat individuele bezoekers én scholen jaarlijks meer dan honderd onderscheidende activiteiten biedt, gestuurd door een jaarthema. Het museum nodigt de bezoekers nadrukkelijk uit actief aan deze activiteiten deel te nemen.
- heeft met het buitenmuseum een hoge attractiewaarde. Het buitenmuseum trekt gezinnen en is laagdrempelig waardoor ook niet traditionele museumbezoekers zich welkom voelen. Ook weet een steeds grotere groep buitenlandse toeristen die wil kennismaken met 'de geschiedenis van het alledaagse leven', het museum te vinden.
- verbindt het verleden met het heden en is zodoende relevant voor huidige en toekomstige generaties. Zo wordt ons cultureel erfgoed opnieuw geïnterpreteerd door hedendaagse kunstenaars en studenten van academies.
- gebruikt het verhaal van de historische strijd van de Nederlanders tegen het water om het waterbewustzijn in Nederland te verhogen.
- is als museum van het dagelijks leven bij uitstek een museum met veel maatschappelijke aanknopingspunten. Mede daardoor kent het museum een groot aantal samenwerkingsverbanden. Zo is bijvoorbeeld het museum binnen de Zuiderzeeregio (ongeveer een derde van Nederland) de aanjager van Netwerk Zuiderzeecollectie en werkt het samen met VluchtelingenWerk Nederland, Netwerk Dementie en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
- is in staat een menselijke maat naar personeel, vrijwilligers, bezoekers en samenwerkingspartners vast te houden, terwijl het tegelijkertijd hoge professionele standaarden hanteert, zeker waar het de gastvrijheid betreft.
- is zich bewust van de grote afstand tot de Randstad. Door middel van aansprekende presentaties - ook buiten de museummuren - en het verrichten van publieksonderzoek zorgt het museum voor aansluiting bij de behoeften van de bezoekers.

2.6 Juridische structuur

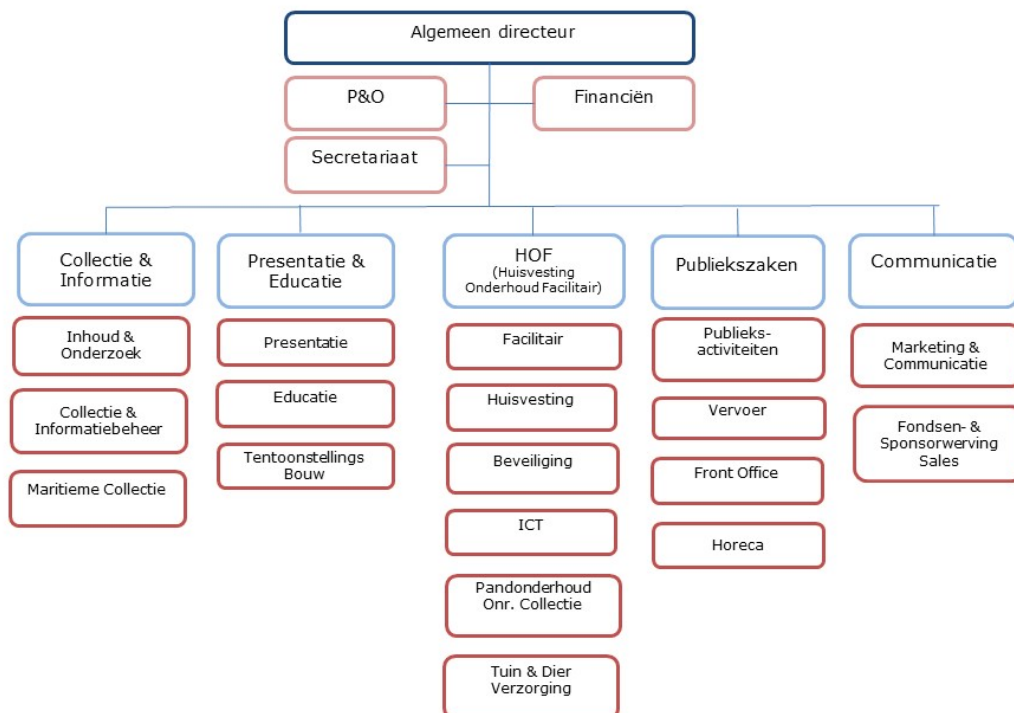
Het in 1948 als rijksmuseum gestarte Zuiderzeemuseum is in 1994 verzelfstandigd en als stichting verdergegaan. Bij deze verzelfstandiging is bewust gekozen voor een bestuursmodel waarbij het bestuurlijke proces in handen ligt van een directie, waarop toezicht wordt gehouden door een raad van toezicht. Dit bestuursmodel is vastgelegd in statuten en reglementen voor directie en raad van toezicht.

Per 1 januari 2011 is Stichting Zuiderzeemuseum gefuseerd met Stichting Commerciële Activiteiten Zuiderzeemuseum. De Stichting Commerciële Activiteiten Zuiderzeemuseum is na de fusie opgegaan in de Stichting Zuiderzeemuseum en B.V. Piscator is daarmee een deelneming geworden van Stichting Zuiderzeemuseum.

B.V. Piscator is een verbonden partij. De voornaamste activiteit van B.V. Piscator is het (doen) exploiteren van een restaurant- en caféonderneming in en bij de Stichting Zuiderzeemuseum. Stichting Zuiderzeemuseum en B.V. Piscator hebben dezelfde directie.

2.7 Interne organisatiestructuur

Het bestuur van de Stichting Zuiderzeemuseum bestaat uit één directeur en een raad van toezicht. De directeur wordt benoemd door de raad van toezicht die daarvoor een van tevoren opgesteld profiel hanteert. Voor de bezoldiging van de directeur wordt de Wet Normering Topinkomens strikt gevolgd. Ook voor samenstelling van de raad van toezicht wordt gewerkt met een profiel van de raad. Zie hiervoor verder het verslag van de raad van toezicht (hoofdstuk 11).

3 Publieksprogramma

3.1 Presentaties en publiekszaken

Impact corona

Na een lockdown periode van 20 weken mocht het buitenmuseum op donderdag 21 mei open voor publiek, het binnenmuseum volgde begin juni. De zomertentoonstelling *Must See* was daarom korter te zien en kreeg niet de opening zoals gepland. Andere evenementen en tentoonstellingen die in 2021 geen doorgang konden vinden zijn:

- *Tussen kunst en Kidz*
- *Gitaarfestival*
- *Pietendorp*
- *Zuiderzeelicht*
- *Winterkoorts* (na 10 dagen in december sluiten)

Presentaties 2021

Het nieuwe beleidsplan van het Zuiderzeemuseum is in 2021 van start gegaan met nieuwe jaarthema's die nog meer aansluiten op de belevingswereld van de (potentiële) bezoeker. Om dit te realiseren, zijn uitgangspunten benoemd waar een onderwerp aan moet voldoen, zoals relevante actuele thema's die mensen op dit moment bezighouden en ook de zware kant van het leven van toen belichten om mogelijke nostalgie te kaderen. Daarnaast ligt de nadruk op het vertellen van persoonlijke verhalen over het alledaagse leven. Voor 2021 is gekozen voor het actuele onderwerp Toerisme.

Voorafgaand aan de uitwerking van het onderwerp Toerisme verrichtte Roos Stamet uitgebreid onderzoek naar de opkomst van toerisme in het Zuiderzeegebied, naar de iconen uit het gebied en naar toerisme in de winter. Op basis van dit onderzoek werd een keuze gemaakt voor de uitwerking van de programmering.

De tentoonstelling *Must See*, die te zien was in het binnen- en het buitenmuseum, zoomt in op beeldiconen die een bijdrage leveren aan het typische beeld van Nederland in het buitenland. Curator Anne Van der Zwaag selecteerde hedendaagse designers en kunstenaars uit diverse disciplines om voor de tentoonstelling een kunstinstallatie te creëren over die beeldiconen. Dit leverde 15 prikkelende werken op die verspreid over het hele museum te zien waren. Ondanks de onzekerheden die de coronacrisis met zich meebracht, is het project in volle omvang uitgevoerd. De tentoonstelling trok veel positieve pers aandacht met als resultaat een artikel in bijna alle grote landelijke dagbladen en de tentoonstelling was bijvoorbeeld ook te zien in NPO1 programma "Nu te zien".

In de zomervakantie werd aan het reguliere jaarprogramma het nieuwe evenement *Op en top NL* toegevoegd met oud-Hollandse activiteiten. Het *Maritiem Festival* kon in aangepaste vorm, ondanks de beperkingen, toch doorgaan.

Om de beleving van een bezoek aan het museum te versterken, konden gezinnen met kinderen in het binnenmuseum vanaf dit jaar het nieuwe spel *Mysterie in het Zuiderzeemuseum* boeken. Al lopend door de vaste presentatie lossen bezoekers met elkaar puzzels op. Deze uitwerking van een pilot in voorgaande jaren is meteen een succes gebleken.

In de herfstvakantie was de *Oud-Hollandse kermis* weer een groot succes. Gelukkig kon dit jaar wél de *Avond in het buitenmuseum* doorgang vinden.

Begin december opende in het binnenmuseum de tentoonstelling *Winterkoorts*; een tweede uitwerking van het onderzoek over toerisme. Het werd helaas slechts een digitale opening, met Barbara de Loor als oud-wereldkampioen én ambassadeur van samenwerkingspartner IT4Kids. *Winterkoorts* is een levendige familie tentoonstelling die speels ingaat op tijden waarin het nog écht winter werd, met (persoonlijke) verhalen van ontregeling, ontberingen, vindingrijkheid, ijsreizen en ijspret en beelden als ijsbloemen, kruierend ijs en het geluid van een schaatsende meute. Alle bezoekers, groot én klein, kunnen actief aan de slag en hun winterkennis testen. Voorafgaand aan deze tentoonstelling werd een participatieproject gestart met de inwoners van de regio Enkhuizen. Zij werden gevraagd om hun warme herinneringen aan koude tijden in de vorm van foto's, filmbeelden en verhalen met het museum te delen. Alle 148 verhalen werden in de tentoonstelling geplaatst.

Online presentaties

De online aanwezigheid is in 2021 verder versterkt zodat het publiek ondanks de coronasluitingen in contact kon blijven met het museum.

Het museum was al voor 2021 deelnemer aan digitale collectie platforms als: Maritiemdigitaal.nl, Maritiem Portal, Collectienederland.nl, Europeana.eu, Geheugenvannederland.nl en Modemuze.nl. Met de aanwezigheid op deze platforms bedient het museum vooral doelgroepen die op zoek zijn naar specifieke informatie over ons erfgoed. De platforms die wijzelf hebben geïnitieerd, Mijnzuideree.nl en Zuiderzeecollectie.nl trokken respectievelijk 48.000 en 57.000 bezoekers.

In de afgelopen twee coronajaren is er meer aandacht besteed aan initiatieven die de reguliere bezoeker online bereikt. Zo was er bij voorbeeld op 25 april (tijdens de coronasluiting) de *Must See Pubquiz* waar 161 teams aan deelnamen. De teams konden aanvullend een box met borrelhapjes en ons nieuw ontwikkelde Zuiderzeebier thuisbezorgd krijgen.

Onder het mom 'Museum bij je thuis' heeft het museum via de eigen website, de nieuwsbrief en de social mediakanalen het volgende online aanbod ontwikkeld voor zowel volwassenen als kinderen:

- Thuismuseum i.s.m. My daily shot of culture
- De 360 graden tour door de vaste tentoonstellingen *Zee vol Verhalen*
- De Streetviewbingo
- Designers en kunstenaars van *Must See* over hun creatie voor *Must See*
- Gastcurator Anne van der Zwaag over *Must See*
- Vooraf opgenomen rondleidingen door museumdocenten
- Educatieve waterproeven voor thuis
- Audioverhalen

Bovenstaand aanbod onder de noemer van 'Museum bij je Thuis' heeft tot en met juni 42.027 mensen bereikt, voornamelijk via Facebook.

3.2 Educatie

Impact corona

In verband met de coronamaatregelen en de sluiting van de musea tot begin juni, werden de

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

programma's 'Feest! Weet wat je viert – Pasen' en 'Van bonkaart tot persoonsbewijs' op scholen uitgevoerd in plaats van in het museum. Hier maakten 800 leerlingen gebruik van. Na de zomervakantie waren door de versoepelingen voor het eerst sinds 1,5 jaar weer alle programma's inzetbaar. In december moest het museum het kerstprogramma helaas annuleren en werden scholen voorzien van digitaal lesmateriaal i.v.m. aangescherpte coronamaatregelen.

Nieuwe programma's:

- *Pakhuis vol verhalen*
De peperzolder van het museum is in 2021 verbouwd en speciaal voor het onderwijs ingericht. Hier vindt nu het educatieve programma *Pakhuis vol verhalen* plaats: een meerstemmig programma voor de bovenbouw van het primair- en onderbouw van het voortgezet onderwijs over de geschiedenis van de VOC. De peperzolder is hier speciaal voor ingericht met een ontwerp van Kinkorn. Door middel van luisteren naar audiofragmenten gebaseerd op historische personages en het uitvoeren van diverse activiteiten ontdekken de leerlingen de geschiedenis van de VOC en leren zij op genuanceerde wijze hun eigen mening over ons verleden te vormen.
- *Vier feest met Marretje*
Een programma met pratende knuffels van Marretje de meeuw over verjaardagen vieren, speciaal voor kleuters. Marretje leidt de leerlingen door de tentoonstelling *Zee vol verhalen*. Het programma past in de reeks van *Feest!* programma's.
- *Van voddenboer tot vlogger*
Het Kinderboekenweekprogramma van 2021, over beroepen van vroeger en nu, passend bij het thema 'Worden wat je wilt'.
- Kinderfeestjes
De afdeling Educatie produceerde twee kinderfeestjes: *Een slaapplek voor Marretje* en *Een muts voor Marretje*. Deze spelen zich af in de tentoonstelling *Zee vol verhalen*.

Kennisdeling

De afdeling heeft veel geparticipeerd in kennisdeling met o.a. de Reinwardt Academie, Kennisnet, het Catharijne Convent en de Vereniging van Science Centers (VSC).

4 Collectie

Een plan voor integrale collectieveiligheid is met collega's van gebouwbeheer en beveiliging opgesteld en gedeeld met de Erfgoedinspectie, waarna ons door hen is gevraagd of het plan mocht worden gebruikt als voorbeeld voor andere musea.

De conservatoren van de sector Collectie en Informatie hebben in 2021 een start kunnen maken met collectiewaardering. Gestart is met de waardering van betimmeringen, merklappen en schilderstukken uit kunstenaarsdorp Volendam.

Binnen het netwerk Zuiderzeecollectie is gewerkt aan twee tentoonstellingen. Een daarvan, *Leer van vis*, over het veelzijdige gebruik van vissenleer, opende in 2021 en zal tot in 2023 op negen locaties te zien zijn. Een tweede tentoonstelling over de schilder Anthonie Pieter Schotel opent in 2022. Projecten gericht op uitwisseling van vrijwilligers en collectiewaardering zijn

gestart. Voor het project *Ambacht in dracht*, waarin handelingen aan klederdracht worden vastgelegd, werd op een locatie gefilmd.

4.1 Behoud en beheer

Per 31 december 2021 telde de totale Zuiderzeemuseum collectie een omvang van 115.811 items (objecten, rekwisieten, foto's, documenten, artikelen en boeken). Hiervan worden 24.906 items tot de kerncollectie gerekend. Daarvan behoort 87% tot de rijkscollectie, 9% van deze objecten is eigendom van de vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum en 3% van de objecten behoort toe aan Stichting Zuiderzeemuseum. Bij de registratie van de rekwisieten in het buitenmuseum stond de teller eind 2021 op 14.479 voorwerpen. Verwacht wordt dat het uiteindelijke aantal geregistreerde rekwisieten uitkomt op circa 17.500. De registratie van de kerncollectie is nagenoeg volledig, circa 97% van de objecten(kern)collectie is bovendien van een beeld voorzien. Van de objectencollectie (objecten en rekwisieten) wordt maar liefst 36% gepresenteerd aan het publiek. Online wordt circa 18% van de totale collectie (objecten, rekwisieten, foto's) getoond.

In 2021 zijn er in totaal 6.655 bestanden in Adlib ingevoerd. Dit betreft pdf-documenten, video's, hoge-resolutie foto's, (documentaire) fotocollectie en foto's van rekwisieten. In de bibliotheek zijn ruim 3.025 scans (Pdf's) gemaakt van artikelen, boeken en van archiefstukken van de panden en van de objecten. Door externen en ZZM-medewerkers zijn 3.602 afbeeldingen gescand en collectiefoto's gemaakt.

Aanwinsten, bruiklenen en afstoten

In het jaar 2021 verwierf het museum 158 voorwerpen, ruim 37% daarvan als rekwisiet. Van de nieuwe collectiestukken zijn er 3 resultaat van overdracht aan het Zuiderzeemuseum, verder betreft het 81 aankopen, 3 legaten en 71 schenkingen en bruiklenen van de Vrienden. In de rijkscollectie werden 89 objecten opgenomen, 69 objecten vulden de collectie van Stichting Zuiderzeemuseum aan.

Bijzondere verwervingen betroffen:

- De overdracht van een Zaanse gondel, het laatst overgebleven originele exemplaar van dit type schip, van het Nationaal Openlucht museum in Arnhem.
- Een aangekochte aquarel "Aanaardingswerkzaamheden bij de Uitwateringssluizen te Den Oever" van de hand van Cornelis Vreedenburg (ZM 028818).
- Een sprekend schilderstuk met een Volendammer havenscene van Friedrich Kallmorgen (ZM 028821).
- Een aquarel van een Spakenburger boer met opgelapte broek van Hans Herrmann (ZM 028822).
- Een schilderij met Volendammer interieur van Jules Benoit-Lévy (ZM 028823).
- Voor de apotheek werd op een veiling een flinke verzameling apothekersgerei aangekocht, waaronder een kurkenpers in de vorm van een fabeldier, enkele pillenvergulders en een forse Vijzel die in Hoorn als uithangteken voor een apotheek aan de Kleine Noord diende.

In 2021 zijn 11 objecten uit collectie afgevoerd. Het betrof vooral versleten of missende objecten uit de sigarenmakerij. Voor *Winterkoorts* en de netwerktentoonstelling *Zeer van Vis* zijn in 2021 bij 28 bruikleengevers 77 objecten in bruikleen genomen en aan 10

bruikleennemers werden 88 objecten uitgeleend.

Restitutiecommissie

Inzake de sierlijke ijstjotter Sperwer, waarvan is vastgesteld dat restitutie aan de orde is, zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden. De erfgenamen beraden zich over volgende stappen.

Externe presentatie

Het Zuiderzeemuseum presenteert 21.222 objecten in Collectienederland.nl. Op Modemuze worden 3.531 collectiestukken getoond. Op Europeana.eu worden ruim 20.000 objecten getoond. In het vernieuwde Geheugen van Nederland is Zuiderzeecollectie.nl een van deelnemende partijen, via Maritiem Digitaal tonen we circa 700 objecten. De netwerksite Zuiderzeecollectie.nl toont collectie van aantal partners uit het netwerk. In 2021 kon de collectie van het Muiderslot worden toegevoegd. Uit eigen collectie presenteert het Zuiderzeemuseum ruim 21.000 objecten en publicaties. Achter een wachtwoord wordt alles getoond wat digitaal beschikbaar is, circa 116.000 items.

Conservering en restauratie

Een aantal objecten werd gerestaureerd, waaronder 37 sleeën voor vertoning in de tentoonstelling *Winterkoorts*. Ook een messing emmer (ZZM 023772) uit The Farm van Studio Job werd onderhanden genomen. Daarnaast zijn vier nieuwverworven schilderstukken (zie onder aanwinsten) grondig schoongemaakt door een restaurator en zijn aan drie lijsten van deze werken restauraties uitgevoerd voordat plaatsing op zaal of in depot plaatsvond. De klimaatinstallatie in de tijdelijke tentoonstellingsruimte van het binnenmuseum is vernieuwd.

Voor de maritieme collectie is in 2021 verder gewerkt aan het opnieuw intimmeren van een interieur in het achteronder van de hektjalk (ZZM 003137). De restaurator gebruikte daarvoor beschikbare interieuronderdelen en vulde deze aan met replica's op basis van originele foto's en documentatie. De boeierpraam (ZZM 013892) werd voor groot onderhoud op het droge gezet en gerestaureerd. Ook de kubboot (ZZM 013873) en de Marker hooivlet (ZZM 013879) zijn onderhanden genomen zodat ze de komende jaren het buitenmuseum kunnen blijven sieren. Daarnaast is schilderwerk verzorgd voor de Zevija (023699) en de kotter WR 351 (ZZM 023975). De blazer TX 11 (B000505) kreeg een aangepaste roerophanging zodat varen met publiek gemakkelijker kan plaatsvinden.

Opnieuw werd gewerkt aan de vervanging van verwarming in een aantal panden (UK-3, UK-8 UK-10 en UK-11). In enkele panden zijn (verdiepings)isolatievloeren aangebracht (ZK-8, UK-8 en UK-11). Restauraties werden uitgevoerd aan o.a. PUR-1, LA-1, ZK-9, IJS-3, ZK-12, HL-1(vijzel), ZK-3, ZD-1, UK-8 en UK-9 en het nodige kleinere werk aan hekken en opstallen, schilderwerk e.d.. Preventieve conservering tegen houtaantasting werd uitgevoerd in Kapeltoren WR-1, tuindersboet EH-7, de molen HL-1 en de kapschuur ZDW-2a.

4.2 Onderzoek

Kennisverwerving

In 2021 werden vier onderzoeken gestart waarvoor externe expertise wordt ingezet. Het betreft onderzoek ten behoeve van het jaarthema duurzaamheid en onderzoek naar de mechanisatie van de ambachten, dit laatste ten behoeve van onze ambachtpresentatie. Ook werd onderzoek geïnitieerd naar de bewoning van een Enkhuizer pand door een Joodse familie, dit ten behoeve van een passende inrichting in 2023. Tot slot werd onderzoek gestart

naar de oorspronkelijke bewoning van een vijftigtal panden in het buitenmuseum, vooral het kadaster en de gemeentelijke administraties/archieven zullen bekeken worden op aanvullende informatie over bewoning en eigendom.

Na de succesvolle samenwerking, resulterend in het boek “Eens ging de zee hier tekeer”, waarvan voorbereidingen voor een vierdelige televisieserie in volle gang zijn, is het museum met auteur Eva Vriend een nieuw project gestart. Daarin staat de verhuizing van de Schokker bevolking centraal, met vooral aandacht voor wijze waarop hun gedwongen migratie (bij overheidsbesluit in 1859) de ontwikkeling van hun identiteit in hun nieuwe woonplaatsen beïnvloedde. Presentatie van de uitkomsten van dit project in de vorm van de inrichting van een pand, een tentoonstelling en een publicatie worden in 2024 verwacht.

Kennisdeling

In 2021 is gewerkt volgens het informatieplan 2021-2024 met initiatieven gericht op grotere digitale aanwezigheid, uitbreiding van beschikbare digitale (foto)collectie en samenwerking binnen Netwerk Zuiderzeecollectie. Corona heeft vooral het organiseren van samenwerkingsactiviteiten binnen het Netwerk Zuiderzeecollectie bemoeilijkt. Ook het vastleggen van ambachtelijk werk aan klederdracht, waarbij experts op leeftijd zijn betrokken, ondervond veel vertraging. Het aantal lezingen en externe vertegenwoordiging was door de coronamaatregelen ook geringer dan in andere jaren.

Met het Maritiem Museum Rotterdam, Huygens Instituut voor Nederlandse geschiedenis en het Scheepvaartmuseum Amsterdam is gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor een op te richten netwerk Maritieme Bronnen. Aan het einde van 2021 werd de studie gepresenteerd en nam een 28-tal maritiem betrokkenen deel aan de afsluitende presentatie, die tevens de opmaat vormde naar een jaar waarin binnen het netwerk gewerkt gaat worden aan de inrichting van een nieuwe digitale omgeving voor de presentatie van maritieme kennis.

Publicaties en participaties

De conservatoren, projectmedewerker en registrar publiceerden 11 artikelen in Fryslân en het Peperhuis, het periodiek van de Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum. Voor 180 eerstejaars van de Reinwardt academie werd een introductiedag verzorgd. Voor Modemuze, KIA (archieffsector) en Maritiem Portal is een blog geschreven. Een podcast over digitalisering werd opgenomen voor Netwerk Digitaal Erfgoed. Voor de museumvereniging werd bijgedragen aan het webinar ‘digitaliseren kun je leren’.

5 Marketing en communicatie

5.1 Campagnes en Joint promotions

2021 stond in het teken van Toerisme. Een thema dat perfect aansloot op de actualiteit en daarmee veel media-aandacht genereerde. De opkomst van het coronavirus plaatst het toerisme, zoals we dat kennen, in een ander perspectief. In plaats van buitenlandse toeristen, zijn het nu Nederlanders die in eigen land op vakantie gaan. Hierdoor lag de focus van onze marketing- en communicatiewerkzaamheden op het activeren en enthousiasmeren van onze thuismarkt.

Jaarthema *Must See*

In 2021 kon het museum de deuren niet eerder openen dan op 2 juni. Om het jaarthema *Must See*, tóch alvast op de kaart te zetten, is er i.s.m. My Daily Shot of Culture (net als in 2020) een aflevering gemaakt van Thuismuseum. Nieuw dit jaar is de online pubquiz die werd georganiseerd samen met de professionele partij Quizzzit. Hierop was een ruime respons. In totaal schreven 161 teams zich in, elk met een gemiddelde grootte van drie personen.

Om vanaf juni verder bekendheid aan het jaarthema te geven én potentiële bezoekers te activeren tot een bezoek, is er een multimediacampagne ingezet bestaande uit onder meer:

- Online advertising op Facebook, Instagram, YouTube en via display
- Offline advertenties en advertorials in regionale dagbladen, diverse landelijke magazines en toeristische gidsen
- Out-of-home reclame via masten (A7, N9), busreclame (kust, Waterland en Flevoland) en abri's in de metrostations van Amsterdam.

Voor de corporate campagnes maakte het museum, naast Ster & Cultuur TV en NH radio en televisie, ook gebruik van influencer marketing (Bas Smit en Nicolette van Dam) en inspiratiesites als Dagjeweg.nl en Kidsproof.

Winterkoorts en Zuiderzeelicht

Voor de tentoonstelling *Winterkoorts* en het evenement *Zuiderzeelicht* is vanaf november de communicatiecampagne gestart. Hier is fors ingezet op het voeren van gezamenlijke campagnes in combinatie met bladen die een breed en landelijk bereik hebben. Hiervoor zijn advertorials geplaatst in onder andere ANWB Eropuit, Max Magazine en Margriet. Ook waren er mooie regionale samenwerkingen met tuincentrum De Boet en ijsbaan De Westfries in Hoorn.

Evenementen

Tijdens het seizoen is voor evenementen als *Op & Top NL*, *Maritiem weekend*, de *Oudhollandse kermis* en *Avond in het buitenmuseum* gekozen voor een meer regionale communicatieve ondersteuning in de vorm van bijvoorbeeld A3-posters, driehoeksborden en radiospots op de regionale radio.

Op 24 oktober sloten de deuren van het buitenmuseum na een geslaagde, met 3.000 bezoekers volledig uitverkochte, avondopenstelling op 23 oktober.

Joint promotions

Het museum heeft dit jaar gezamenlijke acties gedaan met de volgende partners:

- ANWB

de ANWB-ledendagen waren in eerste instantie aan het begin van het seizoen gepland voor een mooie kickstart. Uiteindelijk konden deze pas doorgang vinden in het weekend van 5 juni en viel het aantal bezoekers met 360 tegen. Wel is er herhaaldelijk goede aandacht geweest voor zowel het jaarthema, de tentoonstelling *Winterkoorts* en *Zuiderzeelicht* in de Kampioen, met een bereik van ruim 4,7 miljoen per uitgave. In totaal hebben 4.523 mensen via de ANWB entreekaarten voor het museum gekocht.

- Postcode Loterij en Vriendenloterij

Bij de Postcode Loterij en de Vriendenloterij is het Zuiderzeemuseum opgenomen in het prijzenpakket “Dagje weg naar keuze”. In 2021 heeft dit geresulteerd in totaal 4098 bestelde kaarten.

Crowdfundingscampagne

Van 13 december 2021 tot en met 17 januari 2022 startte het Zuiderzeemuseum voor het eerst in zijn geschiedenis een crowdfundingscampagne. Het doel was om 30.000 euro in te zamelen om een oude maquette van het museum te restaureren om deze daarna weer in volle glorie te laten zien aan het publiek. Dit nieuwe initiatief was een groot succes. Het streefbedrag van 30.000 euro werd binnen drie weken opgehaald. Omdat de campagne nog twee weken doorliep, werd uiteindelijk een eindbedrag van ruim 46.000 euro opgehaald. Het was heel fijn om te merken dat veel mensen het museum steunen en een warm hart toedragen.

5.2 Aandacht in de media

Must See: jaarthema met hoge nieuwswaarde

Must See trok heel veel publiciteit, zowel offline als online en in de nationale en regionale media. Naast het vaste medianetwerk van het museum (Noordhollands Dagblad, NH nieuws en De Drom) is gebruik gemaakt van het uitgebreide netwerk van gastcurator Anne van der Zwaag en van Coebergh PR & Communicatie. Deze gebundelde krachten hebben ervoor gezorgd dat *Must See* een bereik van 25.000.000 heeft gerealiseerd. Niet eerder heeft het museum een dergelijk hoog aantal bereikt. Dit is met name gerealiseerd door uitingen in alle landelijke dagbladen. De volgende media besteedden redactionele aandacht aan *Must See*: Telegraaf, Algemeen Dagblad, NRC Handelsblad, Trouw, LINDA en Nouveau. Ook in het NPO1 tv-programma Nu te zien, werd voor het eerst aandacht besteed aan het Zuiderzeemuseum met *Must See*. Hiermee lijkt de opzet van het beleidsplan om jaarthema's meer aan te laten sluiten bij de actualiteit en daarmee ook meer pers aandacht te genereren, in het eerste jaar geslaagd.

Winterkoorts

Op 3 december opende de nieuwe tentoonstelling *Winterkoorts*. Tot aan de lockdown van 19 december waren de reacties van zowel bezoekers als de media veelbelovend. Met veel aandacht in bijvoorbeeld de Telegraaf, het Algemeen Dagblad, MAX Magazine en Margriet.

Overige acties

In april 2021 lanceert het museum zijn eigen Zuiderzeebier in samenwerking met twee brouwerijen. Ondersteund door een pubquiz wordt het bier op ludieke wijze geïntroduceerd. In mei 2021 treedt de Vogelhoeksmolen van het museum toe tot het Genootschap van de fluisterende molens. De ansichtkaartenactie waarbij kinderen een ansichtkaart naar een oudere van de Museum Plus Bus sturen, wordt ook door de lokale media goed opgepakt. Ook aan deze onderwerpen wordt in de lokale media, zowel online als offline aandacht besteed. Het museum heeft ook in 2021 aandacht gegenereerd door als opnamelocatie te dienen voor televisieprogramma's als: Dit is Holland (RTL4), Eens ging de zee hier tekeer (NPO) en het zeer goed bekeken Het verhaal van Nederland (NPO1).

5.3 Digitaal en data

Zuiderzeemuseum.nl

In 2021 zijn er 252.166 unieke websitebezoekers geweest voor www.zuiderzeemuseum.nl. Deze bezoekers hebben bij elkaar 507.251 keer de website bezocht. Naast de homepage wordt met name de ticketshop bezocht en pagina's met praktische informatie zoals Route & Parkeren, Openingstijden & Prijzen. Steeds meer websitebezoekers gebruiken een mobiele telefoon of tablet in plaats van een desktop om de website te bezoeken.

Naar aanleiding van een adviesrapport van De Zonnebloem is de website in 2021 verbeterd op het gebied van toegankelijkheid. Onder andere kleuren en contrasten zijn aangepast, maar ook is de website nu beter te gebruiken met een voorleestool. Bij het doorvoeren van deze aanpassingen is er gelet op de balans tussen toegankelijkheid en tegelijkertijd het behouden van de huisstijl van het museum.

Instagram en Facebook

Het gebruik van Instagram zit sterk in de lift. Het aantal volgers van het museum is met 25% gestegen naar 5.276. Het totaalbereik groeide van 310.699 in 2020 naar 355.446. Bij Facebook was er sprake van een krimp in het totaalbereik van 5,5 miljoen in 2020 naar 4,1 miljoen. In 2021 bedraagt het aantal volgers 25.115.

Bezoekersonderzoek

In samenwerking met de afdeling Presentaties heeft het museum het onderzoeksbureau Ruigrok|Netpanel de opdracht gegeven voor een verdiepend bezoekersonderzoek. De opgedane inzichten zullen worden ingezet om de (marketing)strategie te optimaliseren en de bezoekerstevredenheid verder te verhogen.

Het onderzoek is gestart in mei 2021 en heeft de looptijd van een jaar. Tussentijds zijn er drie rapporten opgeleverd van *Zuiderzien*, *Must See* en *Zee vol verhalen*. De eindrapportage zal in juni 2022 worden opgeleverd. Dankzij de veelzijdigheid van het bezoekersonderzoek zijn de uitkomsten niet alleen voor marketingdoeleinden relevant, maar ook voor de evaluaties van fondsenaanvragen en de evaluaties van de afdeling Presentaties.

5.4 Sales

Ook in 2021 vielen beursdeelnames, netwerkbijeenkomsten, congressen en sales-missies grotendeels weg of werden omgezet in online deelnames. De organisatie van dergelijke online sessies heeft in 2021 een flinke professionalisering doorgemaakt. Daardoor waren de online sessies in 2021 efficiënter dan in 2020 en beter van opzet.

Vanuit de toeristische branche wordt het geluid over toerisme buiten de gebaande paden en weg van de drukke, volle steden steeds sterker. In 2021 konden wij, ondanks de lange sluiting van het museum, hiervan duidelijk profiteren. In de maanden van openstelling ontving het Zuiderzeemuseum diverse touroperators waar voorheen nog geen samenwerking mee was.

In 2021 zag de stichting Travel Trade Holland het daglicht. Deze stichting, een samenwerkingsverband van diverse organisaties met een belang in buitenlands toerisme, heeft een deel van de toeristische promotie in het buitenland overgenomen van NBTC. Het Zuiderzeemuseum is lid van deze nieuwe stichting. De afdeling Sales heeft dit jaar energie

gestoken in het aangaan van nieuwe samenwerkingen zoals met Tuincentrum de Boet, de Camperclub en de West-Friese Bibliotheken. Ook is er een de nauwere samenwerking gegroeid tussen het museum en de Museum Stoomtram en Museum Broekerveiling.

In 2020 is een plan gemaakt om relaties met maatschappelijke partners in het kader van diversiteit en inclusiviteit op een meer bestendige basis te verstevigen en uit te breiden. In 2021 is de afdeling Sales ingezet om deze maatschappelijke markt ook doelgericht te benaderen. Er is nieuw leven geblazen in de banden met verschillende maatschappelijke partners en nieuwe relaties zijn ontstaan. (Zie hiervoor hoofdstuk 9: Code Culturele Diversiteit en MVO). Ook neemt de salesmanager namens het Zuiderzeemuseum zitting in de subgroep partners van de werkgroep Samen Inclusief van de VSC.

De zakelijke of MICE markt voor vergaderingen, (personeels-)bijeenkomsten en uitjes is in 2021 nog niet opnieuw tot leven gekomen. In het najaar was er voorzichtig wat vraag vanuit de markt, maar door de maatregelen vanaf oktober kwam deze markt opnieuw stil te liggen. Wel zijn er in 2021 stappen gezet om vooruit te kijken naar de mogelijkheden in 2022 en werd o.a het Nederlands Openlucht Museum bezocht als inspiratie voor zakelijke kerstmarkten tijdens *Zuiderzeelicht 2022*.

Vanuit sales is deelgenomen aan de onderstaande beurzen en evenementen: Webinar Duitse Reismarkt, North American Marketplace (online), ITB Berlijn (online), Cityfair (online), NBTC Perspective (online), Global European Marketplace (live in Londen), Recovery 2021 (Online) en spreker Best Practices (online).

6 Personeel

6.1 Onze medewerkers

Corona heeft ook in 2021 een beroep gedaan op de flexibiliteit van collega's en vrijwilligers. Het seizoen begon dit jaar pas in juni. In totaal hebben 226 (108 fte) medewerkers (187 ZZM en 39 Piscator) de schouders eronder gezet. Daarvan hebben 108 medewerkers (98 ZZM en 10 Piscator) een dienstverband voor onbepaalde tijd. Daarnaast zijn er 287 vrijwilligers (met een gemiddelde leeftijd van 66 jaar) verbonden aan het museum, waarvan 62% werkzaam binnen de sector Publiekszaken. Doordat een groot aantal medewerkers (of hun partners) vanwege leeftijd of gezondheid in de risicogroep vallen, hebben 90 vrijwilligers ervoor gekozen om dit jaar niet aan de slag te gaan.

Het aantal ziekmeldingen (7,8%) is in 2021 fors gestegen t.o.v. 2020 (4,17%). Dit hoge percentage was niet alleen te wijten aan verzuim door corona, maar ook namen psychische klachten en langdurig ander verzuim toe. Gedurende de verschillende sluitingen van het museum is het personeel regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in het museum. Met name de videoboodschappen van directie en management werden zeer gewaardeerd door het personeel.

Het ziekteverzuim wordt samen met de leidinggevende en de bedrijfsarts gemonitord om zo tot afspraken te komen over de re-integratie en begeleiding van zieke medewerkers.

Doorstroom en opleiding

Het Zuiderzeemuseum vindt het belangrijk dat haar medewerkers op die plekken werken waar ze tot hun recht komen. Medewerkers die willen groeien worden gestimuleerd om de nodige kennis te vergaren. Wanneer er een vacature ontstaat dan heeft de interne kandidaat (bij gelijke geschiktheid) de voorkeur boven de externe kandidaat. De coronacrisis bemoeilijkt veel lesprogramma's maar een tiental medewerkers heeft toch (online) een opleiding, training of cursus gevolgd.

In 2021 bood het Zuiderzeemuseum de mogelijkheid aan een afgestudeerd erfgoedtalent om zich, op projectbasis, in te zetten voor het museum zodat zij ervaring op kon doen in een sector waar de doorstroming zeer beperkt is.

Daarnaast heeft het museum in 2021 aan 9 jongeren en studenten met stageplaatsen de gelegenheid geboden om kennis te vergaderen en talenten te ontwikkelen, afhankelijk van kennis of gelegenheid. Wij plaatsten dit jaar 3 MBO- en 6 HBO studenten.

De Halt-straf heeft tot doel grensoverschrijdend gedrag bij jongeren zo vroeg mogelijk te stoppen en genoegdoening te bieden aan de slachtoffers en aan de maatschappij. In 2021 is er door externe omstandigheden slechts één jongere geplaatst bij onze horeca-afdeling, normaliter hebben wij zo'n 15 verwijzingen.

Fusie sector OFD en afdeling Gebouwenbeheer

Per 1 juli 2021 vormen de afdeling Onderhoud Facilitaire Dienst (collectiepanden, facilitaire dienst, groenvoorziening) en de afdeling Gebouwenbeheer (RVB-gebouwen, Beveiliging en ICT) samen de nieuwe sector 'Huisvesting Onderhoud Facilitair' (afgekort HOF).

Het Zuiderzeemuseum heeft in 2017, voor een proefperiode van vijf jaar, het beheer en onderhoud van gebouwen van het Rijksvastgoedbedrijf overgenomen. Het betreft het binnenmuseum, Kade 18, Depot Hoogwoud en Depot Krabbersplaat. Het museum had zelf, naast de collectiepanden, ook al dienstgebouwen in eigendom en beheer zoals restaurant Het Amsterdamse Huis, werkplaatsen, meldkamer en het entreepaviljoen.

De proefperiode is een succes gebleken en wordt gecontinueerd. Dit levert een permanente vermeerdering van taken op. Om de werkdruk gezond te houden, is met de opgedane ervaringen de afgelopen twee jaar gewerkt aan een andere opzet van het beheer en onderhoud van de gebouwen in het museum.

- Voortaan valt al het beheer en onderhoud van gebouwen en installaties onder één afdeling: Huisvesting.
- Om de kennis van het specifieke onderhoud aan de collectiepanden te borgen is dit ondergebracht in de aparte afdeling: Onderhoud collectiepanden.
- De facilitaire taken van de sector zijn ondergebracht in de afdeling Facilitair.

Samen met de afdelingen ICT, Beveiliging en Tuindienst vormen de zes afdelingen de sector HOF. Deze sector wordt aangestuurd door een tweekoppige leiding met een duidelijke taakverdeling en verantwoordelijkheid t.a.v. bovenstaande afdelingen. Alvorens deze wijzigingen door te voeren, zijn gesprekken gevoerd met de medewerkers, met oog op de eventuele wijzigingen in taken en verantwoordelijkheden. De OR heeft ingestemd met deze fusie en het traject wordt tweemaal met de OR geëvalueerd.

WKR

Het beschikbare budget in 2021 vanuit de werkkostenregeling voor fiscaal aantrekkelijke regelingen is verdeeld tussen een bijdrage voor een fiets, een sportabonnement, een laptop/iPad en meubilair vanwege het thuiswerken. Het aantal aanmeldingen per onderdeel is begrensd tot een beperkt aantal medewerkers.

Thuiswerkregeling

Vóór corona werd er alleen bij hoge uitzondering thuisgewerkt. Nu blijkt dat het thuiswerken zeer goed mogelijk is en (als onderdeel van hybride werken) na corona het nieuwe normaal wordt, is het tijd om dit te formaliseren in een thuiswerkregeling. Deze regeling, waarbij iedereen de plicht heeft om een aantal dagen op kantoor te werken, is voorgelegd aan de ondernemingsraad.

MBO

Om inzicht te krijgen in de tevredenheid, betrokkenheid en bevoegenheid van onze medewerkers en vrijwilligers is er in 2019 een medewerkers betrokkenheidsonderzoek (MBO) gehouden.

Om de uitvoering van de verbeterpunten uit het MBO te borgen en met elkaar na te denken over mogelijke oplossingen, is er een MBO-werkgroep gestart. De werkgroep is een brede vertegenwoordiging van het Zuiderzeemuseum van medewerkers en vrijwilligers van diverse afdelingen en staat onder leiding van de afdelingen Communicatie en P&O. De werkgroep is in 2021 viermaal bij elkaar geweest en een aantal verbeterpunten is direct doorgevoerd en sommige staan nog even in de koelkast in afwachting van versoepeling van maatregelen.

Cao

In december 2021 werd er een akkoord gesloten met de vakbonden voor een nieuwe cao met een looptijd van 1 april 2021 tot en met 31 december 2022. Het Zuiderzeemuseum heeft besloten om ook de seizoenskrachten en de horecamedewerkers mee te nemen in deze eenmalige uitkering. Daarnaast zal er in 2022 door partijen verder worden gesproken over een invulling van onder andere de thuiswerkregeling, duurzame inzetbaarheid en de leeftijdsgrens bij nachtarbeid.

Vertrouwenspersoon

Een vertrouwenspersoon helpt om ongewenste omgangsvormen te voorkomen. En als het wel gebeurt, de impact ervan te beperken. Een vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor en geeft advies over de mogelijke stappen die genomen kunnen worden.

Het Zuiderzeemuseum had in 2021 twee vertrouwenspersonen tot wie de medewerkers zich kunnen wenden. Eén van hen was minder zichtbaar binnen het museum en voor velen een onbekende. In goed overleg heeft hij zijn taken neergelegd en een vervanger is gezocht, gevonden en (extern) opgeleid. Er wordt bewust gekozen voor een heer en een dame. De vertrouwenspersonen melden zich bij incidenten bij het hoofd P&O en aan het einde van het jaar vindt een evaluatie plaats.

In 2021 zijn beide vertrouwenspersonen niet benaderd vanwege hun functie van vertrouwenspersoon. Een aantal malen konden zij wel een luisterend oor bieden.

Het kan zijn dat een medewerker of vrijwilliger een klacht over grensoverschrijdend gedrag niet binnen de organisatie wil melden. Voor die gevallen is het museum via de Museumvereniging aangesloten bij meldpunt Mores. Het meldpunt is onafhankelijk en zonder toestemming wordt de werkgever niet geïnformeerd.

6.2 Ondernemingsraad

De ondernemingsraad heeft in 2021 elfmaal overleg gevoerd met de directie. Twee van deze vergaderingen vonden plaats met een afgevaardigde van de raad van toezicht. Dezelfde afgevaardigde is ook tweemaal aanwezig geweest bij een OR-vergadering. Ook zijn er door de raad van toezicht individuele gesprekken gevoerd met de OR-leden.

Een aantal maal is er instemming van de OR gevraagd bij het wijzigen, invoeren en afschaffen van regelingen. Het ging hierbij om de keuze voor een RI&E partner, het PAGO, een nieuwe vertrouwensman, fusie afdeling OFD en Gebouwenbeheer en de thuiswerkregeling.

6.3 Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad (VWR) is een platvorm voor alle bij het museum werkende vrijwilligers. Hier kunnen de vrijwilligers terecht met vragen, ideeën of opmerkingen. Door corona is de Vrijwilligersraad in 2021 slechts tweemaal bij elkaar gekomen. De voorzitter van de VWR woont wel steeds de (digitale) OV-vergaderingen bij. In 2022 zal er gewerkt worden aan de zichtbaarheid van de VWR, want het aantal leden van de raad neemt af.

Vrijwilligersvergoeding

In het verleden heeft het Zuiderzeemuseum een aparte afspraak gemaakt met de Belastingdienst over de vrijwilligersvergoeding.

In 2021 heeft de Belastingdienst laten weten dat deze langlopende afspraak niet meer toegepast mocht worden. Dit houdt in dat vanaf 1 januari 2022 de geldende wetgeving toegepast moet worden. Dit betekent dat de vrijwilligers een maximale vergoeding van € 180,- per maand en € 1.800,- per jaar mogen ontvangen. Genoemde bedragen bestaan dan uit de dagvergoeding én de reiskostenvergoeding samen. Een groot aantal vrijwilligers werkt 7 maanden per jaar voor het Zuiderzeemuseum. In 2021 mocht het museum de jaarnorm aanhouden, maar vanaf 2022 moet ook de maximale vergoeding per maand aangehouden worden. Dit kan voor ongeveer 50 vrijwilligers gevolgen hebben voor hun inzetbaarheid.

6.4 Arbocommissie

De Arbo-commissie ziet toe op het beleid dat het museum voert op het gebied van arbeidsomstandigheden. Doel van dit beleid is om medewerkers veilig en gezond te laten werken. De commissie bestaat uit een vertegenwoordiging van de werknemers (ondernemingsraad, afdeling beveiliging, OFD, de preventiemedewerker en P&O). De commissie is in 2021 vier keer bij elkaar geweest.

PAGO

PAGO staat voor Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek. Het doel is het vroegtijdig signaleren en daardoor voorkomen van gezondheidsschade als gevolg van risico's in het werk. De PAGO is dan ook nadrukkelijk gericht op werk gerelateerde gezondheidsrisico's.

In 2021 zijn alle medewerkers uitgenodigd om deel te nemen aan dit (niet verplichte) onderzoek. Het reguliere onderzoek is uitgebreid met een onderzoek duurzame inzetbaarheid. Hiervoor komen de 60-plussers in aanmerking. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een arts. Mocht deze iets aantreffen dat nader onderzocht zou moeten worden, dan krijgt de medewerker hiervan zelf bericht. Het Zuiderzeemuseum krijgt deze informatie niet. Het onderzoek moest i.v.m. corona, verplaatst worden naar 2022.

Uitvoering RI&E

Met een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) worden de veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen een bedrijf in kaart gebracht. Hierna wordt een plan van aanpak gemaakt om deze risico's weg te nemen of te beperken. Een RI&E wordt opgesteld door een externe deskundige. In geval van het Zuiderzeemuseum werd dit uitgevoerd en getoetst door een Arbo deskundige via de Arbodienst.

Een belangrijke voorwaarde van een RI&E is dat deze actueel is. In 2016 is er een RI&E gemaakt voor alle buitenlocaties (buitenmuseum, depots, werkplaatsen en terreinen). Deze is in augustus 2021 geactualiseerd. Voor het binnenmuseum was er geen RI&E, dus deze is opgesteld. Het door de Arbo-commissie opgestelde plan van aanpak is voorgelegd aan de OR.

6.5 Diversiteit en inclusie

Het Zuiderzeemuseum streeft naar diversiteit in het personeelsbestand, maar voor wat betreft diversiteit in afkomst, vormt het personeelsbestand nog geen afspiegeling van de samenleving.

De praktijk leert ons dat mensen met een migratieachtergrond niet of nauwelijks solliciteren op openstaande vacatures. Het creëren van een divers personeelsbestand vroeg daarom om een meer bewuste inzet van wervings- en selectieprocessen. Deze processen zijn in 2021 gestart, maar hebben nog niet direct het gewenste resultaat opgeleverd.

Veel musea lopen tegen dezelfde problemen aan en in 2019 is de VSC (vereniging van wetenschapsmusea en science centers) gestart met een programma diversiteit en inclusie. Het Zuiderzeemuseum heeft zich in 2021 hierbij aangesloten.

In diverse projectgroepen wordt gewerkt aan concrete doelen, een actieplan en een boekwerk van "best practices" waarvan alle musea gebruik kunnen maken. Het Zuiderzeemuseum is vertegenwoordigd in de vier groepen Publiek, Presentatie, Partners en Personeel. In 2022 kunnen hopelijk de eerste resultaten worden gemeld.

Een andere vorm van diversiteit is de gendergelijkheid in managementfuncties. Hoewel onderzoeken de laatste jaren hebben uitgewezen dat meer diversiteit binnen organisaties goed is voor de totale bedrijfsvoering, is het aandeel vrouwen in managementfuncties in Nederland al jaren stabiel op circa 20%. Het Zuiderzeemuseum kijkt hier in positieve zin vanaf met een 50/50 verdeling in het managementteam.

Ook kent het museum een grote diversiteit waar het om de leeftijd gaat. Jong en oud werkt met elkaar waarbij de jongste (medewerker) 17 jaar is en de oudste (vrijwilliger) zelfs 89 jaar.

Stichting Philadelphia

Het Zuiderzeemuseum is in contact met de Stichting Philadelphia. Verspreid over 500 locaties in Nederland, ondersteunt deze stichting 8.600 mensen met een verstandelijke beperking.

Gezamenlijk worden de mogelijkheden onderzocht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plekje te bieden in het Zuiderzeemuseum, waarbij wordt gedacht aan de diervoorzorging en groenvoorziening. Deze nieuwe groep collega's is zeer gemotiveerd en doet graag mee in de maatschappij. Maar ook voor de huidige collega's geeft dit een positieve impuls. De eerste gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden en er wordt onderzocht op welke wijze Philadelphia en het ZZM kunnen samenwerken in een pilot in seizoen 2022.

Amplooi en Over de dam

Beide organisaties zijn onze regionale partner waar het gaat om re-integratie en begeleiding van (langdurig zieke) werknemers en arbeidsbemiddeling. Waar mogelijk is het Zuiderzeemuseum bereid om iemand een veilige plek te bieden om op eigen tempo weer deel te (leren) nemen aan het arbeidsproces. Men werkt in opdracht van andere werkgevers, maar ook van het UWV. Zo kon het Zuiderzeemuseum in 2021 vier mensen een plek aanbieden.

7 Samenwerkingen

De brede collectie van het museum en het beleid een brug te slaan tussen heden en verleden, geeft aanleiding en ruimte tot samenwerking met een zeer divers scala aan partners. Die samenwerking wordt dan ook op vele gebieden en met vele partners gezocht en gevonden. Niet in de laatste plaats met kleinere musea in de regio. Deze laatste samenwerking heeft concretere vorm aangenomen in het Netwerk Zuiderzeecollectie met 24 deelnemende erfgoedinstellingen.

Sponsors / partners

Ministerie van OCW, VriendenLoterij, Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rijkswaterstaat, NDE, Gemeente Bunschoten/Spakenburg, Gemeente Urk, Gemeente Noard-East Fryslân, Gemeente Zuidwest Friesland, Gemeente Harderwijk en Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum.

VriendenLoterij

Al sinds 2007 is het Zuiderzeemuseum een vaste partner van de VriendenLoterij (voorheen BankGiroLoterij). Elke vijf jaar wordt dit partnerschap door de VriendenLoterij geëvalueerd en bekeken of het wordt voortgezet. Na het aanleveren van de evaluatiedocumenten en het uitgebreide evaluatiegesprek, kwam het bericht dat het samenwerkingscontract voor de aankomende vijf jaar is verlengd. Dat deze steun voor de aankomende vijf jaar wederom gegarandeerd is, is – zeker in deze onzekere tijden – van onschatbare waarde.

Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum

De Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum, opgericht in 1947, draagt bij aan het draagvlak voor het Zuiderzeemuseum, door de leden met elkaar en met het museum te verbinden en het museum te steunen in woord en daad. De Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum heeft ruim 1100 leden en een (onbezoldigd) bestuur van vijf leden. De Vereniging draagt met name bij aan het in stand houden en uitbreiden van de collectie

Stichting Zuiderzeemuseum

Er konden in 2021 door de coronamaatregelen en de lockdowns minder ledenactiviteiten worden georganiseerd, maar de jaarlijkse ledenvergadering kon live plaatsvinden. De leden worden geïnformeerd via een digitale nieuwsbrief die in 2021 zeven keer is verstuurd.

Het nieuwe beleidsplan van de vereniging heeft als missie de vereniging sterker te maken om het Zuiderzeemuseum nog beter te ondersteunen. Een sterke vereniging legt meer gewicht in de schaal bij haar activiteiten als ambassadeur en in het creëren van draagvlak voor het museum. Een sterke Vriendenvereniging is een groeiende vereniging.

De Vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum heeft een eigen collectie, die bestaat uit schenkingen aan de Vrienden en aankopen. De collectie bevat objecten van zeer uiteenlopende aard: van gebruiksvoorwerpen, schilderijen en textiel tot hedendaags design. Daarnaast maakt ook varend erfgoed deel uit van de collectie: het betreft o.a. de boeier Tjet Rixt en de blazer TX11. De collectie van de Vrienden is in beheer bij het Zuiderzeemuseum en wordt ook nu nog regelmatig en in overleg met het museum uitgebreid met aankopen. Voor aankopen wordt de vereniging financieel gesteund door een legaat van het Van Heemstra Meybaumfonds.

Fondsen

Mondriaan Fonds, VSBFonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Zabawas, Stichting Stokroos, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, BNG Cultuurfonds, Elisabeth Goedvolk Stichting, Admiraal van Kinsbergen Fonds, Stichting Dioraphte en Kattendijke/Drucker Stichting.

Maatschappelijke organisaties en instellingen

Vluchtelingenwerk Noord-Holland en West-Friesland, MuseumPlusBus, Netwerk Dementie NHN, Alzheimer NL afdeling West-Friesland, Stichting TOEN, Crafts Council Nederland, Plein C, Fashion For Good, Catharijne Convent Utrecht, Ecsite (The European Network of Science Centres & Museums), Vereniging Science Centres (VSC), Westfriese Bibliotheken, Haags Historisch Museum, Historische Vereniging Oud Enkhuizen, Klimaatmuseum, Westfries Archief, Welwonen Enkhuizen, Stichting De Zonnebloem, Wilgaerden-Leekerweide groep, de Omring, IT4kids, Stichting Opkikker, AZC Den Helder, NT2-scholen voor inburgering in West-Friesland, Ondernemers Federatie Enkhuizen (OFE), Gemeentes Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland, TACT Adviseurs (Irith Koster), Tuincentrum de Boet, Ijsbaan de Westfries, Creative Funding.

Media en PR

TMG (waaronder VROUW en NHD), dagjeweg.nl, Kidsproof, Facebook, Instagram, YouTube, Clear Channel, Cultuurreclame, Ster & Cultuur, NH Media, Google.

Joint Promotions

Museumvereniging, ANWB, Jumbo, Albert Heijn, Postcode Loterij, Vriendenloterij, Enigma.

Toeristisch

NBTC, Amsterdam Marketing, Holland boven Amsterdam, Enkhuizen Marketing, GUIDOR, campings/hotels/B&B in de regio, veerdiensten Medemblik, Urk & Stavoren, Werkgroep Toerisme vanuit Pact WF 7.1., Best of Holland samenwerking van toeristische partners in Nederland, Stichting Travel Trade Holland.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Zakelijke markt / MICE

Nederlandse Vereniging van Directiesecretaresses, WBG, Branchecontact, Helder Events, Event Summit, MCN, PCL West-Friese Bedrijvengroep en Platform Cultuur Locaties.

Kunstenaars / designers

Foodcurators, Maarten Kolk, Bart Schalekamp, Bastiaan de Nennie, Boris Maas, Dana Dijkgraaf, Das Leben am Haverkamp, Elmo Vermijs, Folkert Koelewijn, Teuntje Fleur, Jolan van der Wiel, Kars+Boom, Leslie Nagel, Lex Pott, Lisa Konno, Maze de Boer, Sander Wassink, Suzan Hijink, Ted Noten.

Opleidingen

BS Driespan Enkhuizen, Reinwardt Academie Amsterdam, Martinus College, RSG Enkhuizen.

8 Financiën

8.1 Ontwikkelingen, omzet, resultaat, solvabiliteit, liquiditeit

Evenals vorig jaar heeft de coronapandemie een stevige impact op de exploitatie in 2021. Door ruimere openstellingsmogelijkheden is het bezoekersaantal met 18.342 bezoekers van 128.290 in 2020 gestegen naar 146.632 in 2021. In vergelijking met het gemiddeld aantal van 285.000 in het pre-corona tijdperk zijn dit bijna 140.000 bezoekers minder. De gemiddelde publieksinkomsten blijven daarmee met ongeveer € 1.800.000 achter. Het museum is dan ook dankbaar met de steun vanuit het ministerie van OCW. In 2021 is totaal € 1.697.000 aan steunmaatregelen van het ministerie ontvangen. Aanvullend is voor € 269.000 aan NOW en Tegemoetkoming Vaste Lasten (horeca) ontvangen. Tegelijkertijd heeft het museum ook eigen maatregelen doorgevoerd. Door de verplichte sluiting vanwege corona is een aantal evenementen niet doorgegaan, waardoor deze kosten, inclusief die van communicatie, lager zijn uitgevallen. Tevens is de flexibele schil aan arbeidskosten aanzienlijk minder ingezet. Met deze maatregelen is een bedrag gemoeid van € 700.000. 2021 is afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 1.743.416. Dit resultaat bestaat voor € 1.669.836 uit museumactiviteiten en € 73.580 uit de BV Piscator (horeca). Het bedrag van de eigen besparingen inclusief het aandeel van de BV (773.580) wordt aan de algemene reserve toegevoegd. Van het resterende bedrag wordt € 350.000 aan een bestemmingsfonds marketing en promotie gedoteerd. Om het museum na een periode van gedeeltelijke sluitingen weer onder de aandacht te brengen wordt aanvullend € 619.836 aan het herstelfonds corona gedoteerd. Het ministerie heeft aangegeven dat de steunbijdragen na afloop van de huidige beleidsperiode 2021-2024 wordt afgerekend. Het museum verwacht in 2025 weer op het niveau van het bezoekersaantal van het pre-corona tijdperk terug te keren. Exploitatietekorten tot en met 2024 worden onttrokken uit het herstelfonds.

Het Zuiderzeemuseum is financieel gezond. Dit blijkt uit de indicatoren liquiditeit (4,2), solvabiliteit (0,6) en weerstandsvermogen (0,6). Deze liggen ruim binnen de risiconormen zoals gesteld in de Quick Scan BIS-instellingen, een onderzoek in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerd door bureau APE.

In de oorspronkelijke begroting was uitgegaan van 150.000 bezoekers. Na de verplichte sluiting in het eerste half jaar en de toekenning van de eerste steunmaatregel is dit naar beneden bijgesteld naar 130.000 bezoekers. De gewijzigde begroting is in de vergadering van 5 juli 2021

 KPMG Audit
document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.
29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

vastgesteld. Het gerealiseerde aantal bezoekers is 146.632. Door dit hogere bezoekersaantal en een hoger gemiddelde opbrengst per bezoeker zijn de publieksinkomsten hoger dan de gewijzigde begroting.

8.2 Subsidie OCW

In de huidige beleidsperiode 2021-2024 valt de volledige subsidie onder de Erfgoedwet. De subsidie bestaat uit drie delen:

1. Huisvesting € 2.705.063 (spaardeel functionele verbetering € 300.000)

Dit bedrag is gebaseerd op een rekenmodel van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Het museum heeft hoge huisvestingskosten door zijn aard (installaties) en omvang: panden aan de Wierdijk, dienstgebouwen buitenmuseum, depot Hoogwoud en depot Krabbersplaat en het Entrepaviljoen.

2. Collectiebeheer € 2.296.104

Onder deze subsidie vallen de kosten van behoud en beheer van de collectie, waaronder klimaatbeheer, beveiliging, conservering en restauratie en registratie. Hieronder vallen dan ook de kosten van de collectiepanden en infrastructuur van het buitenmuseum. De uitkomst van de door de Minister van OCW ingestelde werkgroep geeft aan dat de werkelijke kosten van het beheer van de collectie aanzienlijk hoger zijn dan eerst werd aangenomen.

3. Publieksactiviteiten € 3.957.086

Onder deze subsidie vallen de museale publieksactiviteiten zoals het presenteren en tentoonstellen van de collectie en educatie. Dit aandeel is relatief hoog ten opzichte van collectiebeheer. Indien de subsidie Collectiebeheer op het juiste bedrag wordt vastgesteld, wordt dit gecorrigeerd met de subsidie voor publieksactiviteiten.

Steunmaatregel Ministerie OCW € 1.697.000

Het museum heeft bij brief 25992260 d.d. 4 februari 2021 een aanvullende subsidie ontvangen van € 1.235.700 om de inkomstenderving als gevolg van het coronavirus op te vangen. Op 15 juli heeft het museum bij brief 28505189 in 2021 een tweede steunbijdrage ontvangen van € 461.300.

De totale inkomstenderving van het museum ten opzichte van 2019 is € 1.772.353.

Het museum heeft in 2021 een positief resultaat van € 1.743.416 waarvan € 73.580 uit de BV Piscator (horeca). Naast de aanvullende steun van OCW heeft het museum voor € 389.000 aan andere steunmaatregelen als NOW en TVL ontvangen. Het museum heeft zelf ook veel kosten (€ 700.000) bespaard. Met name in de kosten van het publieksprogramma en communicatie. Tevens is de flexibele schil aan arbeidskosten aanzienlijk minder ingezet. Al deze maatregelen hebben tot het positief resultaat geleid. Zonder de aanvullende subsidies en zonder de eigen kostenbesparende maatregelen, zou er een negatief exploitatieresultaat van ca € 1.000.000 zijn behaald. Het museum verwacht dat het effect van corona op de bezoekersaantallen en daarmee op eigen inkomsten de komende jaren nog merkbaar zal zijn.

Naast bovengenoemde steunmaatregelen heeft het museum geen aanvullende corona-gerelateerde bijdragen ontvangen. Tevens is er geen kostenreductie geweest voor wat betreft huren en vaste lasten.

Uiteraard zijn als gevolg van de corona-uitbraak extra kosten gemaakt. Dit bestaat voornamelijk uit extra personeelskosten in de vorm van publiekstoezicht, publieksbegeleiding en schoonmaak.

Door de coronamaatregelen kon een groot deel van de geplande activiteiten in het museum geen doorgang vinden.

Tot de grootste ingrepen behoren: het kinderfeest *Pietendorp* en het evenement *Zuiderzeelicht* in de kerstperiode. Gelukkig kon een groot deel van de reguliere (ambachts-)presentaties in het buitenmuseum gedurende de zomer wel doorgang vinden. Het totale bezoekersaantal van 146.632 is ook vooral in deze zomerperiode en de herfstvakantie met *Oudhollandse Kermis* gerealiseerd.

8.3 Samenstelling eigen inkomsten

De eigen inkomsten, totaal € 3.784.341, bestaan voor € 1.496.041 uit entreegelden. De horeca wordt in eigen beheer geëxploiteerd (aandeel omzet € 629.076). Naast de gebruikelijke museumwinkel kent het museum verschillende neringen die een bijdrage leveren aan de belevenis van het museum, zoals bijvoorbeeld de snoepwinkel, bakkerij, kaaswinkel, visrokerij en touwslagerij. Inclusief de verkoop van educatieve programma's en rondleidingen is hier een bedrag van € 469.423 mee gemoeid. Het contract met de VriendenLoterij is verlengd tot en met 2026. Door het, voor musea, afwijkende bezoekersprofiel en de daarmee behaalde resultaten, is het museum een stevige partner van de VriendenLoterij. In 2021 is voor € 160.424 aan bijdragen ontvangen van private fondsen.

8.4 Ondernemerschap

De horeca wordt in eigen beheer geëxploiteerd en verkeerde door de coronapandemie in zwaar weer. Dankzij steunmaatregelen NOW en TVL en eigen besparingen is een positief resultaat behaald van € 73.580. Ook de groepenmarkt (NBTC/rivercruises, trouwlocatie/feesten) is nagenoeg volledig weggefallen. Het museum besepte al gauw dat onder de nieuwe omstandigheden het kinderfeest *Pietendorp* niet door kon gaan. Het museum zag tot half november nog kansen om het winterevenement *Zuiderzeelicht* te organiseren. Uiteindelijk is met de aangescherpte coronamaatregelen het besluit genomen om dit evenement eveneens te annuleren.

Een volgende stap in het ondernemerschap vloeit voort uit de wijziging in de huisvestingssituatie. Met ingang van 2017 zijn de rijksgesubsidieerde musea voor een testperiode van vijf jaar zelf verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van de gebouwen die zij in gebruik hebben. De in 2015 opgestelde meerjarenonderhoudsplannen voor de dienstgebouwen zijn in 2019 geactualiseerd en worden vanaf 2019 in een eigen beheerssysteem bijgehouden. Voor bouwkundig en technisch advies zijn onderhoudscontracten met externe adviseurs. Voor functionele verbeteringen in de toekomst wordt jaarlijks € 300.000 gereserveerd. Het effectieve beheer in de afgelopen jaren en de betere afstemmingsmogelijkheden met andere stakeholders heeft geleid tot een positief oordeel over deze structuur bij zowel het museum als het ministerie van OCW.

8.5 Risicomanagement

Jaarlijks wordt in het managementteam een risicoanalyse aan de hand van ruim 80 aandachtspunten geactualiseerd. Hierna worden de jaarlijkse strategische acties en begroting uitgewerkt.

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid en ligt formeel vast in de onderdelen: strategie, operationeel, financieel en wet- en regelgeving. Ondanks dat de directie goed op de hoogte is van de belangrijkste risico's en onzekerheden, werd het museum toch enigszins overvallen door de impact van de coronapandemie. Desondanks kan worden gesteld dat de 'normale' interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatiebrede risico's worden beheerst, in 2021 adequaat hebben gewerkt. De focus van de afgelopen jaren op de omvang van de flexibele schil en programmering maakte het mogelijk om snel te anticiperen op de uitbraak van de coronapandemie, waardoor activiteiten zonder veel extra kosten konden worden afgelast en waarbij de inzet van personeel kon worden gereguleerd.

Naast het bepalen van de kans op de betreffende risico's, wordt ook aangegeven welke beheersmaatregelen zijn genomen om te voorkomen dat deze risico's zich voordoen, dan wel als de risico's zich wel voordoen, welke maatregelen worden genomen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Deze matrix wordt jaarlijks geactualiseerd door managementteam, directie en raad van toezicht. Een risico dat recent is afgenomen, betreft de overgang van BIS subsidie naar Erfgoedwet, waardoor de OCW subsidie nu bij wet is vastgesteld. Visitatie vindt plaats in 2024 binnen een vastgesteld visitatiekader.

Tot de belangrijkste strategische risico's voor het Zuiderzeemuseum de komende vier jaar behoren:

- Uiteraard het vervolg van de coronapandemie. Het museum is vanaf 19 december 2021 tot 25 januari 2022 gesloten. Het is de vraag hoe de bezoekersaantallen zich de komende jaren zullen herstellen.
Beheersmaatregel: in het meerjarenplan wordt uitgegaan van een conservatief aantal van 150.000 bezoekers in 2021, geleidelijk oplopend naar 250.000 in 2024. Nog altijd achterblijvend bij het gemiddelde van ca 280.000 bezoekers over de afgelopen jaren. In het meerjarenplan wordt verwacht dat vanaf 2024 met een sluitende begroting kan worden gewerkt. Voor de restende jaren van deze beleidsperiode gaat het museum ervan uit dat de inmiddels verstrekte steunmaatregelen afdoende zijn om met een normale programmering de post-coronatekortten te compenseren.
- De afhankelijkheid van het grote aantal vrijwilligers, in verband met het opschuiven van de pensioengerechtigde leeftijd en het verdwijnen van vervroegde uittredingsmogelijkheden.
Beheersmaatregel: jaarlijks wordt het verloop gemonitord en de werving van nieuwe vrijwilligers gericht aangepakt. Verder is er een vrijwilligersraad ingesteld en worden de vrijwilligers gelijk behandeld, gewaardeerd en betrokken bij museum activiteiten als vaste medewerkers. Het instellen van een werkgroep naar aanleiding van het medewerkers-betrokkenheidsonderzoek om de werkomstandigheden nog beter bij de wensen van de medewerkers en de vrijwilligers aan te laten sluiten.
- Een nieuw risico is de krapte op de arbeidsmarkt. Het museum heeft veel seizoenmedewerkers waarvoor specifieke vaardigheden nodig zijn. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn tijdelijke arbeidscontracten voor 7 maanden steeds moeilijker in te vullen. Tevens heeft het museum specifieke functies voor het onderhoud van het buitenmuseum. Ook hier ziet het museum dat het door de loonontwikkeling in de

bouwsector lastiger is om hiervoor geschikt personeel te vinden.

Beheersmaatregel: door de moeilijk in te vullen seizoenscontracten te combineren met onderhoudsfuncties voor winterwerkzaamheden, ontstaat de mogelijkheid een jaarcontract aan te bieden.

- De bereikbaarheid van het museum op lange termijn en de afhankelijkheid van de medewerking van de gemeente Enkhuizen inzake de ontwikkeling van parkeergelegenheid in de nabijheid van het buitenmuseum.

Beheersmaatregel: relatiemanagement op gemeentelijk en provinciaal niveau, daarnaast bestuursrechtelijke juridische procedures met betrekking tot ruimtelijke ordening.

- De mogelijke plotselinge afname van buitenlandse toeristen in Nederland.

Beheersmaatregel: hiervoor zal het flexibele deel van de exploitatie worden ingezet en zal de marketing worden omgeschakeld naar het bereiken van Nederlandse toerist, zoals met succes is gedaan in zomers van 2020 en 2021. Bezoekersaantallen worden wekelijks gemonitord. Bij tegenvallend bezoek wordt het flexibele deel van de exploitatiekosten aangepast.

- Reputatieschade en bezoekersaantal. Het museum is zich bewust van zijn maatschappelijke functie. Die positie komt tot uiting in discussies die het museum heeft gevoerd rondom *Pietendorp* en de collectie gapers in het museum.

Beheersmaatregel: het instellen van de nieuwe taak 'Social Media watcher' bij de afdeling Communicatie, waardoor discussies rondom het museum snel worden gesignaleerd.

- ICT problemen / afhankelijkheid van ICT (hacken, storingen, bereikbaarheidsproblemen).

Beheersmaatregel: overstappen naar Office365 en het werken met twee fysiek separate internet providers waardoor er altijd een backup systeem beschikbaar is.

- Schade aan collectie, met name in het buitenmuseum door brand.

Beheersmaatregel: door nieuwe digitale beveiligingstechnieken is de signaleringstijd voor brand in het buitenmuseum verkort.

- Door klimaatverandering meer extreme weerssituaties.

Beheersmaatregel: een hitte- en communicatieplan is opgesteld in 2020 voor zowel medewerkers als bezoekers.

De operationele en financiële risico's zijn vastgelegd in het management informatie systeem en worden maandelijks geanalyseerd. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vindt periodiek plaats.

De grootste kostenpost vormen de personeelskosten. De seizoengebonden flexibele personele samenstelling is gekoppeld aan de bezoekersstroom. Bij tegenvallende inkomsten kan het museum door die flexibele schil redelijk snel terugschakelen. Grote financiële projecten worden in fases opgedeeld om afhankelijk van het exploitatieverloop te kunnen temporiseren. Eind juni en eind augustus zijn belangrijke peildata in het jaar in het exploitatieverloop. Daarnaast wordt jaarlijks de meerjarenbegroting geactualiseerd die is gebaseerd op kostenbeheersing en realistische prognoses. Dit succesvolle financiële beleid wordt in de huidige beleidsperiode doorgezet.

8.6 Huisvesting

Het Zuiderzeemuseum heeft een omvangrijke huisvestingportefeuille in onderhoud en beheer.

Naast de collectiepanden in het buitenmuseum en een aantal dienstgebouwen (horreca, meldkamer, werkplaatsen etc.) beheert het museum ook een aantal panden van het Rijksvastgoedbedrijf: het binnenmuseum aan de Wierdijk, de depots Krabbersplaat en

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hoogwoud en de opslagloods Kade 18. Voor deze gehuurde huisvesting van het Rijksvastgoedbedrijf liep een pilot van 2017 tot en met 2021.

De belangrijkste ontwikkeling op het gebied van huisvesting betrof het samengaan van de afdelingen Gebouwbeheer, Beveiliging en ICT met de afdeling Onderhoud & Facilitaire Dienst in een nieuwe sector HOF: Huisvesting Onderhoud en Facilitair. Het doel van het samenvoegen is vooral het bundelen van kennis en kunde.

Andere ontwikkelingen in 2021 waren:

Organisatorisch

- Het ministerie van OCW heeft de pilot huisvestingsstelsel (2017-2021) bij de Rijksmusea en Regionaal Historische Centra geëvalueerd. Naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen vindt in 2022 aanscherping van het stelsel plaats. OCW is voornemens per 1 januari 2023 het definitieve huisvestingsstelsel in werking te laten treden.
- In 2021 is opdracht verstrekt om een lange termijn huisvestingsplan (LTHP) op te stellen voor het museum. Het LTHP wordt naar verwachting in 2022 opgeleverd en geeft richting aan het huisvestingsbeleid van het museum voor de komende 10-15 jaar.
- Het museum heeft deelgenomen aan het project 'Routekaart verduurzaming Rijksmusea'. Onderzocht is welke maatregelen en middelen nodig zijn om te voldoen aan de Klimaatwet en de wettelijke verduurzamingseisen. De bevindingen uit het onderzoek worden betrokken bij het opstellen van het LTHP.
- De meerjarenonderhoudsplannen (mjop) zijn uitgebreid met de beveiligingsinstallaties en installaties van het buitenmuseum en de collectiependen.

Projecten

In 2021 zijn conform het meerjarenonderhoudsplan de volgende huisvestingsprojecten aan het binnenmuseum uitgevoerd:

- Groot onderhoud heeft plaatsgevonden aan de (monumentale) gevels. In afwijking van het meerjarenonderhoudsplan is na inspectie een deel van de werkzaamheden doorgeschoven.
- De luchtbehandeling- en regelinstallaties voor het klimatiseren van tentoonstellingszalen en bezoekersruimten zijn vervangen.
- De bezoekerstoiletten in het tegelzaaltje zijn gerevitaliseerd.
- De zolder van het rijksmonument Peperhuis is heringericht ten behoeve van een nieuw educatief programma.

Aan het Entreepaviljoen zijn als onderdeel van het meerjaren 'revitalisatieproject' diverse werkzaamheden uitgevoerd aan gevels, daken en installaties. Ook zijn de voorbereidingen gestart voor aanpassing van de entreehal en terreininrichtingen die eind 2022 zullen aanvangen. Het gehele project wordt gerealiseerd met subsidie van de provincie Noord-Holland in het kader van het project 'Persoonsvervoer over water'.

8.7 Duurzaamheid

Voor de uitvoering van de duurzaamheidsopgave die het Zuiderzeemuseum zich heeft gesteld, is een projectteam samengesteld. Doelen zijn geformuleerd en een actieplan is opgesteld. Er is een start gemaakt met het betrekken van de medewerkers bij de duurzaamheidsopgave.

Het museum heeft ook besloten om inhoudelijk aandacht te geven aan dit onderwerp. Het jaarthema van 2024 zal duurzaamheid zijn. Het museum ziet mogelijkheden om de spaarzame economie van rond 1900 als voorbeeld van 'duurzaamheid avant la lettre' aan een breed publiek te presenteren.

Met de rijks gesubsidieerde musea en de Museumvereniging wordt opgetrokken om onze CO2-reductieopgave (en de aanzienlijke kosten daarvan) door te spreken en in te schatten. Daartoe is in 2021 een onderzoek verricht. Met veel gebouwen van verschillende leeftijd en een relatief groot geveloppervlak is onze CO2-reductieopgave, in vergelijking met andere (gerenoveerde) musea, kostbaar. In het meerjarenonderhoudsplan en het lange termijn huisvestingsplan krijgt het inpassen van de duurzaamheidsopgave aandacht.

Met praktische maatregelen zoals afvalscheiding, implementatie van ledverlichting en installatie van elektrisch verwarmen in de panden in het buitenmuseum, is reeds gestart.

8.8 Vooruitblik 2022

Begin 2022 kenmerkt zich door turbulente ontwikkelingen. Vanaf 19 december 2021 tot 26 januari 2022 is het museum gesloten geweest. Naast de onzekerheid van een eventuele nieuwe variant van het coronavirus, speelt de vraag of het toerisme uit het buitenland zich weer snel herstelt. Bijkomende recente ontwikkeling betreft de oorlog in Oekraïne, die de geopolitieke verhoudingen en wereldeconomie gaat schaden.

In de begroting 2022 is uitgegaan van 200.000 bezoekers. Dit is een voorzichtig uitgangspunt in relatie tot ons normale aantal van 285.000 bezoekers. De begroting 2022 is gebaseerd op het activiteitenplan 2021-2024. De baten zijn begroot op een bedrag van € 12.990.000 en de lasten op € 14.011.500. De begroting sluit af met een begrotingstekort van € 1.021.500. Een deel van het tekort wordt gedekt uit het exploitatiesaldo van 2021. Inmiddels is door het ministerie van OCW een vijfde steunmaatregel toegekend van € 843.700. Met dit bedrag zijn de begrotingstekorten voor 2022 en 2023 als gevolg van de coronapandemie gedekt. De verwachting is dat het bezoekersaantal geleidelijk weer oploopt naar aantallen van boven de 250.000 bezoekers. Een zorgelijke ontwikkeling is de oplopende inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast lopen de kosten voor het onderhoud aan de collectie(panden) op en is de beschikbaarheid van goede externe bedrijven beperkt.

Het museum gaat door met het reguliere investeringsprogramma. In 2022 wordt met name geïnvesteerd in dienstinstallaties (verwarmingsinstallatie buitenmuseum, beveiligingsinstallaties, ICT). Daarnaast wordt de derde fase groot onderhoud aan het entreegebouw uitgevoerd. De financiering van dit project zal geschieden uit de lopende exploitatie en investeringsubsidies. Naar verwachting zal de evaluatie van de pilot met betrekking tot het beheer van de Rijksvastgoedpanden leiden tot de conclusie de huidige situatie te continueren.

Het museum heeft gelukkig gedurende de coronapandemie diverse keren financiële steun gekregen van het ministerie van OCW. Het museum zal hierdoor zijn arbeidscontracten kunnen naleven, waarmee ook het aantal fte nagenoeg gelijk zal blijven. Tevens zorgt de flexibele schil aan arbeidskrachten ervoor dat het museum kan anticiperen op eventuele nieuwe maatregelen die effect hebben op de bezoekersstromen. Aanvullend geldt ook dat het contract met de VriendenLoterij tot en met 2026 is verlengd. Het coronavirus heeft derhalve geen invloed op de continuïteitsveronderstelling. De impact op de jaarrekening 2021 en de continuïteit als gevolg van het coronavirus is door de directie van het Zuiderzeemuseum beoordeeld. Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die in de jaarrekening 2021 (balans of exploitatierekening) verwerkt dienen te worden.

In 2022 geeft het museum een vervolg aan het programma Duurzaamheid. Dit onderwerp komt regelmatig terug op de agenda om daarmee voortgang van het proces en bewustwording bij werknemers en bezoekers te borgen. Het museum neemt deel aan het project van de Kring van rijksmusea om te komen tot een plan van aanpak voor verduurzaming van gebouwen van de rijksmusea. Een onderzoek bij de rijksmusea leverde voor het Zuiderzeemuseum een eerste zeer grove indicatie op van 25-30 miljoen investering voor de verduurzaming van onze diensten- en Rijksvastgoedgebouwen.

Ook voor Diversiteit en Inclusie is een apart programma opgesteld om voortgang van het proces te borgen. Belangrijks onderdelen voor het komend jaar vormen de pilot met Stichting Philadelphia en de uitrol van het meerstemmige educatie programma *Pakhuis vol Verhalen*. Het museum heeft voor 2022 met het jaarthema Kinderen een veelbelovend programma op stapel staan. In het buitenmuseum zullen kinderen kennismaken met het leven van kinderen anno 1910, waarbij ze zelf ook worden uitgedaagd klussen aan te pakken. In het binnenmuseum is een presentatie ontwikkeld met de makers van de populaire Boer Boris kinderboekenreeks. In de winter zal in het binnenmuseum een tentoonstelling openen over het fenomeen kunstenaarsdorpen dat zo'n grote impact heeft gehad op het beeld van Nederland in het buitenland. Ook hoopt het museum, na afwezigheid van twee jaar, de winterevenementen *Pietendorp* en *Zuiderzeelicht* weer open te kunnen stellen voor het publiek.

De directie heeft het vertrouwen dat de medewerkers van het Zuiderzeemuseum ook in 2022 goed met de bijzondere omstandigheden weten om te gaan, zoals ze dit ook in 2020 en 2021 hebben gedaan en dankt de medewerkers voor hun inzet, flexibiliteit en saamhorigheid in dit wederom bijzondere jaar en wenst hen naast een goede gezondheid veel succes in 2022.

9 Code Culturele Diversiteit en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het Zuiderzeemuseum onderschrijft en handelt naar de Code Culturele Diversiteit. Het museum wil er zijn voor alle Nederlanders en een afspiegeling vormen van de samenleving. De samenstelling van maatschappij en bezoekers blijft veranderen. Daarom is het belangrijk dat het museum zich hiervan niet alleen bewust is, maar dat het hier – met zijn personeel,

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

publiek, programmering en partners – ook op inspeelt en beleid ontwikkelt. In deze subsidieperiode krijgt diversiteit nadrukkelijk en structureel aandacht.

Het Zuiderzeemuseum zoekt kansen om de diversiteit en maatschappelijke relevantie te versterken door samenwerkingen die meer diversiteit in het museum brengen.

9.1 Personeel

Het Zuiderzeemuseum streeft naar diversiteit in het personeelsbestand. Maar voor wat betreft 'afkomst' vormt dit nog geen afspiegeling van de samenleving. Ongeveer 90% van de medewerkers en vrijwilligers in het museum komt uit de regio West-Friesland.

Voor wat betreft 'leeftijd' vormt het personeelsbestand een goede afspiegeling van de samenleving: in 2021 was onze jongste medewerker 17 jaar is en de oudste zelfs 89 jaar. Ook de man-vrouw-verdeling is evenredig in zowel het managementteam, als de raad van toezicht.

Het creëren van een divers personeelsbestand vraagt om een meer bewuste inzet van wervings- en selectieprocessen. Hiertoe zijn in 2021 de volgende acties ingezet:

- gebruik van een inclusieve vacaturetekst die iedereen aanspreekt en niemand uitsluit.
- gebruik van foto's bij de vacatureteksten die een inclusief personeelsbestand laten zien.
- het benutten van diverse zoekkanalen en proberen via lokale organisaties onze vacatures onder de aandacht te brengen van de doelgroep. Hiertoe worden informele netwerken gebruikt.
- samenwerking met Colourful People dat gespecialiseerd is in diversiteit en inclusie bij werving en selectie, en dat beschikt over een groot en divers netwerk in de culturele sector.
- toepassing van de 'Rooney-rule': voor iedere vacature nodigt het museum tenminste twee kandidaten met een migratieachtergrond uit.

Om inzicht te krijgen in de tevredenheid, betrokkenheid en bevoegenheid van onze medewerkers en vrijwilligers is er in 2019 een medewerkers betrokkenheidsonderzoek (MBO) gehouden.

Om de uitvoering van de verbeterpunten uit het MBO te borgen en met elkaar na te denken over mogelijke oplossingen, is er een MBO-werkgroep gestart. De werkgroep is een brede vertegenwoordiging van het Zuiderzeemuseum van medewerkers en vrijwilligers van diverse afdelingen en staat onder leiding van de afdelingen Communicatie en P&O.

De werkgroep is in 2021 viermaal bij elkaar geweest en een aantal verbeterpunten is direct doorgevoerd en sommige staan nog even in de koelkast in afwachting van versoepeling van maatregelen.

9.2 Partners

Cultureel erfgoed is van iedereen en zou voor iedereen bereikbaar moeten zijn. Toch zijn de drempels voor musea voor verschillende bevolkingsgroepen te hoog. In 2021:

- vernieuwde het museum de samenwerking met Vluchtelingenwerk Nederland na wisselende contactpersonen.

- ontwikkelde het museum nieuw aanbod i.s.m. NT2 scholen (Nederlands als tweede taal). Dit resulteerde in drie programmalijnen over huishouden, gezondheid en familie. Meerdere testgroepen vanuit talenscholen hebben inmiddels het programma getest.
- waren IT4Kids en Barbara de Loor als ambassadeur, partner van de tentoonstelling *Winterkoorts*. Het museum zet zich in om bedrijven uit de regio hardware te laten doneren. De hardware heeft een waarde en met dat geld kan de stichting kinderen een duurzame sportkans geven.

Andere partners, die we vanwege corona niet (altijd) konden ontvangen, zijn:

- Netwerk Dementie NHN
- Alzheimer NL, afdeling West-Friesland (hetgeen resulteerde in de rondleiding '*Ik ben thuis*').
- Museum Plus Bus

9.3 Programma en Publiek

Bij dit onderdeel is het wellicht goed om nog eens te benadrukken dat het Zuiderzeemuseum relatief veel bezoekers trekt die weinig museale ervaring hebben. De programmering, tentoonstellingen en uitingen worden daarop afgestemd, om deze groepen te behouden en uit te breiden.

Participatieprojecten

Gemeenschappen die het museum vertegenwoordigt, wil het museum meer stem geven. In de nieuwe beleidsperiode is ieder jaar ruimte voor een participatieproject. In 2020 is gestart met een project met inwoners van Enkhuizen bij de realisatie van de tentoonstelling *Winterkoorts*. In 2021 leverde bijna 150 mensen verhalen en foto's in die allemaal zijn geplaatst op de verhalenwebsite mijnzuiderzee.nl en zijn opgenomen in de tentoonstelling *Winterkoorts*. Ook is dit jaar gestart met het participatieproject rond het thema "Kinderen" in 2022. Hiervoor zijn 13 Kinderambassadeurs aangetrokken die meedenken over hoe het museum hen kan helpen meer jezelf te zijn.

Pakhuis vol verhalen

Op de zolder van het Peperhuis, een monumentaal VOC-pakhuis, heeft het museum in 2021 gewerkt aan een nieuwe inrichting en educatief programma waarin meerstemmigheid en kritisch nadenken centraal staan. Onderwerpen zoals het slavernijverleden, de VOC en handeldrijven komen aan bod.

Verder heeft het Zuiderzeemuseum:

- Op 3, 4 en 5 december gratis toegang georganiseerd voor de inwoners van Enkhuizen om de nieuwe tentoonstelling *Winterkoorts* te komen bekijken.
- In samenwerking met de Zonnebloem een nieuwe toegankelijkheidspagina op de website gemaakt.

De online toegankelijkheid van de website is verbeterd. Alle knoppen/items/kopjes zijn nu te selecteren met de tabtoets, waardoor mensen met een visuele of fysieke beperking makkelijker door de site kunnen navigeren. Hierdoor werkt de voorleesfunctie van Google ook beter. Ook is er nu de mogelijkheid om een omschrijving toe te voegen aan een afbeelding.

Deze omschrijving wordt dan voorgelezen door de voorleesfunctie. Verder zijn contrasten en kleuren verbeterd voor mensen met een visuele beperking.

9.4 Diverse acties in het kader van de Code

Onderzoek diversiteit

In 2021 deed het museum mee aan het Hendrik Beerda merkenonderzoek waarin specifiek Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders werden gevraagd naar hun wensen.

VSC Samen Inclusief

Het museum werkt in VSC-verband de komende jaren intensief samen aan diversiteit en inclusie met het meerjarig programma 'Samen Inclusief' om iedereen te betrekken bij wetenschap en technologie.

In 2021 is fase II gestart en zijn er 4 actiegroepen opgericht rond de 4 P's. Het Zuiderzeemuseum heeft collega's afgevaardigd voor iedere actiegroep.

Workshops intern

Van april tot en met december 2021 hebben in het museum 11 workshops plaatsgevonden met behulp van de 'spark tool', waaraan de meeste betaalde medewerkers hebben deelgenomen. De insteek van deze workshops was collega's laten nadenken over de status van diversiteit en inclusie in de organisatie, om zo te zorgen voor bewustwording. In de 2022 start een interne werkgroep die zich gaat bezighouden met diversiteit en inclusie.

10 Governance Code Cultuur 2019

Naast de Code Culturele Diversiteit, onderschrijft het Zuiderzeemuseum ook de ICOM Code of Ethics en de acht principes van de Governance Code Cultuur. Aan de toepassingen van de Code wordt uitvoering gegeven door het Zuiderzeemuseum. Waar dit niet het geval is, wordt hierop een toelichting gegeven in het bestuursverslag of in het 'Bericht van de raad van toezicht' (zie hoofdstuk 11). In paragraaf 5 van dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de principes en aanbevelingen worden toegepast. In 2020 zijn de statuten en de reglementen gemoderniseerd en aangepast aan de nieuwe Governance Code Cultuur. Na goedkeuring van de Minister is de statutenwijziging in 2021 geformaliseerd.

Stichting Het Zuiderzeemuseum heeft sinds de verzelfstandiging in de jaren negentig van de vorig eeuw bewust gekozen voor een model waarbij het bestuurlijke proces in handen ligt van een directie, waarop toezicht wordt gehouden door een raad van toezicht. Sindsdien is het model periodiek heroverwogen (o.a. in 2008 en 2011) steeds was de conclusie dat dit het beste model is voor een organisatie als het Zuiderzeemuseum.

10.1 Raad van toezicht

De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit. Bij de vervulling van zijn taak richt de raad zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden organisatie, en houdt daarbij rekening

KPMG Audit
keuring waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

met het feit dat de organisatie een instelling is met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten, het reglement van de raad van toezicht en het directiereglement. Hierin zijn ook regels opgenomen over (het vermijden van iedere vorm van) belangenverstrengeling. De raad heeft op dit moment één vaste commissie, de financiële commissie. Deze bestaat uit ten minste twee leden. De directeur en de controller van het Zuiderzeemuseum nemen deel aan de vergaderingen van de financiële commissie. De commissie heeft tot taak de besluitvorming ten aanzien van (het toezicht op) het financiële beleid voor te bereiden.

Zij ontvangt daartoe alle financiële stukken die aan de raad worden voorgelegd, zodat zij die kan beoordelen en de bespreking van deze onderwerpen kan voorbereiden. Het gaat daarbij met name om de volgende onderwerpen: begroting, tussentijdse cijfers, jaarstukken, treasury en fiscaliteit. De raad blijft als geheel verantwoordelijk voor besluiten die zijn voorbereid door de financiële commissie.

Twee leden van de raad zijn benoemd gehoord hebbende respectievelijk de vereniging Vrienden van het Zuiderzeemuseum en de ondernemingsraad van het museum. De raad van toezicht heeft minimaal vijf en maximaal zeven leden die gezamenlijk beschikken over de kennis, deskundigheid en ervaring die volgens de profielschets in de raad vertegenwoordigd zouden moeten zijn. Voor de samenstelling en profielschets van de raad in 2021 verwijzen wij graag naar paragraaf 11.5, waarin tevens nadere informatie over (neven)functies van de leden is opgenomen en het rooster van aftreden.

10.2 Directie

De directeur van het Zuiderzeemuseum is de statutaire bestuurder van de stichting. Hij zet in nauw overleg met het managementteam de strategische lijnen uit en heeft de dagelijkse leiding van de organisatie. Belangrijke besluiten (zoals over strategie, jaarplannen, begroting, jaarrekening, financiering, risicobeheersing) worden besproken met en ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van toezicht. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in de statuten en een directiereglement.

10.3 Overleg

De directeur legt geregeld verantwoording af aan de raad van toezicht over het door hem gevoerde beleid. De directeur vergadert minimaal viermaal per jaar met de raad volgens een tevoren vastgesteld vergaderschema en houdt de raad tussentijds op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen. De directeur heeft maandelijks overleg met de voorzitter van de raad van toezicht.

Bovendien wordt de raad middels een informatie memorandum minimaal viermaal per jaar geïnformeerd over de activiteiten van het museum op het gebied van de collectie, tentoonstellingen, alsmede over het personeelsbeleid, financiële zaken, bezoekersaantallen en andere van belang zijnde aangelegenheden (ICT, gebouwbeheer, commerciële activiteiten).

10.4 Beloningsbeleid

Het Zuiderzeemuseum valt onder de wet normering topinkomens (WNT). In de jaarrekening zijn de gegevens opgenomen die op grond van de WNT moeten worden gerapporteerd. De leden van de raad van toezicht ontvangen voor het lidmaatschap een vacatievergoeding van € 1.500,- per jaar.

10.5 Hoe voldoet het Zuiderzeemuseum aan de Governance Code Cultuur 2019?

Waar 'bestuur' staat, kan worden gelezen 'directie' en omgekeerd.

Principe 1: De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

- Het Zuiderzeemuseum heeft een professioneel bestuur en raad van toezicht. Het museum geeft ruimte aan betrokkenheid van belanghebbenden in de samenwerkingen en relaties die het aangaat, zoals bijvoorbeeld binnen het Netwerk Zuiderzeecollectie. Intern wordt hier invulling aan gegeven door diverse klankbord- en/of werkgroepen, zoals bijvoorbeeld de werkgroep MBO, die uitvoering geeft aan de resultaten van het betrokkenheidsonderzoek onder de medewerkers. In 2021 heeft het museum gebruik gemaakt van een nieuwe klankbordgroep van kinderen (kinderambassadeurs) voor de presentatie *Hé, doe je mee!*
- Het museum realiseert haar maatschappelijke doelstelling op een duurzame en bedrijfsmatig verantwoorde wijze en waarborgt de artistieke integriteit in projecten en (interne) procedures. De Fair Practice Code wordt door het museum onderschreven. Voor de Code Diversiteit en Inclusie heeft het museum een nulmeting verricht en een programma ontwikkeld dat focus en resultaat op dit onderwerp borgt (zie hoofdstuk 9). Zowel op het programma Diversiteit en Inclusie als op het programma Duurzaamheid (zie hoofdstuk 8.7) is een management lid tot projectleider benoemd. Beide onderwerpen komen drie keer per jaar terug op de agenda van het MT voor evaluatie en het vaststellen van nieuwe doelen.
- Het Zuiderzeemuseum kent een integere en open cultuur, bestuurder en toezichthouders dragen dat uit. De ov-vergaderingen met de ondernemingsraad verlopen in een open en prettige sfeer en leden van de raad van toezicht zijn veelal aanwezig bij openingen en evenementen. Ook vinden er jaarlijks gesprekken plaats tussen leden van de raad van toezicht en het managementteam.
- De maatschappelijke omgeving van het Zuiderzeemuseum is divers. Het museum is zich hiervan bewust en gaat bij het realiseren van de maatschappelijke doelstelling zorgvuldig en op evenwichtige wijze om met de verschillende belangen.
- Bij (mede)financiering door externe partijen blijft de maatschappelijke doelstelling van het museum centraal staan. Partijen met een financiële bijdrage aan het Zuiderzeemuseum, zoals de Vriendenloterij en het Hoogheemraadschap HHNK respecteren dit.

Principe 2: De organisatie past de principes van de Code toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ("pas toe én leg uit"). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ("pas toe óf leg uit").

- Het Zuiderzeemuseum is bekend met de Governance Code Cultuur (hierna 'de Code').

- Eind 2019 is onder leiding van bureau Cultuur + Ondernemen de Code uitgebreid aan de orde geweest bij de raad van toezicht en sindsdien wordt de Code jaarlijks terugkerend besproken in een vergadering van de raad van toezicht. Wanneer het museum afwijkt van een principe wordt daarvan melding gemaakt in het bestuursverslag dat op de website wordt gepubliceerd.
- De manier waarop het Zuiderzeemuseum de principes toepast, sluit aan bij het raad van toezicht model en bij de doelstelling, aard en omvang van de organisatie.

Principe 3: Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

- De raad van toezicht is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en de directie onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Een lid van de raad met een tegenstrijdig belang meldt dit terstond aan de voorzitter van de raad van toezicht.
- Indien geconstateerd wordt dat er een situatie is waarbij er sprake is van onverenigbaarheid van belangen, kan een lid verzocht worden tussentijds af te treden. Bij de beoordeling of een dergelijke situatie zich voordoet, is het oordeel van de overige leden van de raad van toezicht van betekenis. De voorzitter van de raad speelt in een dergelijke situatie waar nodig een actieve en beslissende rol. Een dergelijke situatie heeft zich in 2021 niet voorgedaan.
- In het directiereglement is opgenomen dat de directie nevenactiviteiten en ieder potentieel tegenstrijdig belang terstond meldt aan de voorzitter van de raad van toezicht, en de voorzitter alle relevante informatie daaromtrent verschafft. In alle gevallen zal de voorzitter van de raad bepalen of een gemeld (potentieel) tegenstrijdig belang ook daadwerkelijk een tegenstrijdig belang is.
- Bestuurder en raad van toezicht staan voor een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid binnen de organisatie. Het museum heeft twee vertrouwenspersonen in dienst. Medewerkers kunnen bij hen o.a. onregelmatigheden melden zonder risico voor hun positie. Ieder jaar wordt bekeken of de bestaande regelingen voldoende borgen dat medewerkers dit zonder risico voor hun positie kunnen doen. In 2021 zijn geen incidenten gemeld. Voor het geval medewerkers of vrijwilligers een klacht over grensoverschrijdend gedrag niet binnen de organisatie willen melden, is het museum via de Museumvereniging aangesloten bij meldpunt Mores. Het meldpunt is onafhankelijk en zonder toestemming wordt de werkgever niet geïnformeerd.

Principe 4: Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

- Het Zuiderzeemuseum is bij zijn verzelfstandiging in 1994 ondergebracht in een stichting met een raad-van-toezichtmodel. De directie vormt het bestuur van de stichting, de directeur is statutaire bestuurder. In 2020 zijn het directiereglement en raad van toezicht reglement opnieuw besproken en gewijzigd. Ook is een statutenwijziging in 2021 door de Minister van OCW goedgekeurd.
- Bij zijn toezicht hanteert de raad van toezicht de vraag, of het beleid wordt gevoerd overeenkomstig de elementaire beginselen van verantwoord ondernemerschap. Daarvoor ziet de raad erop toe dat het beleid in ieder geval in overeenstemming is met de wettelijke, statutaire en andere voorschriften en dat de continuïteit van het Zuiderzeemuseum is

gewaarborgd. Ook controleert de raad of het beleid in overeenstemming is met het lopende beleidsplan.

- Bij wijzigingen van de statuten in 2008 en bij de aanstelling nieuwe directeur in 2011 is diverse malen stilgestaan bij de vraag of dit besturingsmodel nog steeds het beste en meest passende was. Het antwoord was steeds bevestigend.
- De directie vergadert in principe tweewekelijks aan de hand van een agenda met het managementteam. Van deze vergaderingen worden verslagen gemaakt. Nieuws uit de vergaderingen met de raad van toezicht wordt gedeeld met het managementteam.
- De directeur voert tien keer per jaar overleg met de ondernemingsraad. Daarvan zijn twee vergaderingen specifiek in het kader van artikel 24 van de WOR.
- De directie vergadert in principe viermaal per jaar met de raad van toezicht. Wanneer daartoe aanleiding is, wordt vaker vergaderd. De afspraken over inhoud, frequentie en informatievoorziening van de raad van toezicht zijn vastgelegd in het directiereglement en het reglement raad van toezicht. In 2021 heeft de raad van toezicht vijf keer vergaderd.
- In het bestuursverslag wordt een 'Bericht van de raad van toezicht' opgenomen waarin de raad van toezicht rapporteert hoe hij invulling heeft gegeven aan zijn taken en verantwoordelijkheden.
- De directie houdt de raad van toezicht tussentijds op de hoogte van de stand van de lopende zaken door middel van een schriftelijk informatiememorandum.
- Er is buiten de vergaderingen frequent contact inzake specifieke onderwerpen tussen leden van de raad van toezicht en de directie. Ook vindt er maandelijks een gesprek plaats tussen de directie en de voorzitter van de raad van toezicht.
- Minimaal eenmaal per jaar vergadert de raad van toezicht zonder de directie. Tijdens deze vergadering wordt in ieder geval gesproken over het eigen functioneren en de relatie met de directie.
- Binnen de raad van toezicht fungeert één lid als aanspreekpunt voor de ondernemingsraad. Dit lid woont tweemaal per jaar een vergadering van de ondernemingsraad bij.
- De raad van toezicht voert ten minste eenmaal per jaar een gesprek met leden van het managementteam.

Principe 5: Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

- Het bestuur handelt bij de vervulling van zijn taak steeds vanuit het perspectief van de maatschappelijke doelstelling van de organisatie. Het door de directie en managementteam opgestelde beleidsplan is daarbij richtinggevend. Hierbij worden de artistieke en zakelijke belangen van de organisatie en die van de interne en externe belanghebbenden op zorgvuldige en evenwichtige wijze afgewogen.
- De directie vergadert in principe tweewekelijks aan de hand van een agenda met het managementteam. Van deze vergaderingen worden verslagen gemaakt. Nieuws uit de raad van toezicht vergaderingen wordt gedeeld met het managementteam.
- Ook overlegt de directeur op regelmatige basis (meestal tweewekelijks) met de MT-leden afzonderlijk.
- De directeur voert tien keer per jaar overleg met de ondernemingsraad. Daarvan zijn twee vergaderingen in het kader van artikel 24 van de WOR. Normaal gesproken vergadert de directeur twee keer per jaar met de vrijwilligersraad. In 2021 heeft dit overleg niet plaatsgevonden vanwege corona. De voorzitter van de vrijwilligersraad nam wel deel aan de OV-vergaderingen.

- Het Zuiderzeemuseum hanteert een transparante en inzichtelijke procedure voor presentatie- /projectplannen en borgt daarmee de artistieke integriteit en onafhankelijkheid die wezenlijk zijn voor een culturele organisatie als het Zuiderzeemuseum.
- De directie vergadert in principe viermaal per jaar met de raad van toezicht. Wanneer daartoe aanleiding is, wordt vaker vergaderd. De afspraken over inhoud, frequentie en informatievoorziening van de raad van toezicht zijn vastgelegd in het directiereglement en het raad van toezicht reglement.
- Minstens één keer per jaar vindt een overleg plaats tussen de directie en (vertegenwoordigers van) het Ministerie van OCW over de voortgang met betrekking tot de doelstellingen van de lopende beleidsperiode. Ook dit jaar is er regelmatig overleg geweest met het Ministerie van OCW.
- Het museum kent een vierjaarlijkse beleidsplancyclus. Na een grondige evaluatie van het vorige beleidsplan, is met ingang van 2021 een nieuwe beleidsplanperiode gestart waarin met jaarplannen wordt gestuurd op s.m.a.r.t. geformuleerde doelen. Het nieuwe beleidsplan is in te zien op de website.

Principe 6: Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

- Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving, het artistiek en zakelijk beleid en het beheersen van risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van het museum en haar medewerkers.
- De directie en het managementteam maken een risicoanalyse over ongeveer 80 onderdelen die jaarlijks wordt geactualiseerd en besproken met de financiële commissie en de raad van toezicht. Deze analyse vormt, tezamen met het beleidsplan, de start van het begrotingstraject. In de jaarrekening wordt verslag gedaan van het systeem van risicobeheersing en controle.
- Het museum handelt als goed werkgever en schept de randvoorwaarden voor een goede en veilige werkomgeving. Alle medewerkers van het museum ontvangen een personeels-handboek met daarin interne gedrags- en integriteitsregels.
- In 2020 is een programma voor interne communicatie opgesteld en is gestart met de uitvoering hiervan.
- Tijdens de lockdowns is er uitgebreide communicatie geweest met de medewerkers en vrijwilligers: van digitale nieuwsbrieven tot videoboodschappen van de directeur. Dit is door hen goed ontvangen.
- In 2020 is er een projectleider duurzaamheid aangesteld. Het beleid op het gebied van duurzaamheid is in 2021 verder uitgewerkt.
- Het museum heeft twee vertrouwenspersonen in dienst. Medewerkers kunnen bij hen o.a. onregelmatigheden en/of misstanden melden zonder risico voor hun positie. Ieder jaar wordt bekeken of de bestaande regelingen voldoende borgen dat medewerkers dit zonder risico voor hun positie kunnen doen.
- Het beloningsbeleid voor de medewerkers van het museum is conform de Museum cao en past bij de aard, omvang en maatschappelijke doelstelling van het museum en stemt overeen met de wettelijke voorschriften. Het salaris van de directeur voldoet aan de Wet Normering Topinkomens (WNT) voor de publieke en semipublieke sector.
- In 2021 is verder uitvoering gegeven aan de uitkomsten van het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek dat in 2019 is uitgevoerd onder alle medewerkers en vrijwilligers. Een bedrijfsbreed samengestelde werkgroep ziet toe op vastlegging en uitvoering van verbeterpunten en rapporteert daar ook over.

- Het museum hanteert de Code Culturele Diversiteit en de Fair Practice Code.

Principe 7: De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

- De raad van toezicht is in 2021 vijf keer bij elkaar gekomen.
- De raad van toezicht heeft een financiële commissie die in 2021 drie keer bij elkaar is gekomen met de controller en de directie. De financiële commissie heeft tot taak de besluitvorming van de raad van toezicht ten aanzien van (het toezicht op) het financiële beleid voor te bereiden.
- In de raad van toezicht vergadering van maart heeft de externe accountant (KPMG) verslag gedaan van zijn onafhankelijke bevindingen. Aan de orde zijn gekomen de controle (reikwijdte, planning en bevindingen) en (aspecten van) de financiële rapportage van het Zuiderzeemuseum.
- Specifiek met betrekking tot het bestemmingsplantraject Enkhuizerzand heeft de raad de directie gevraagd en ongevraagd bijgestaan met advies.
- De raad van toezicht heeft in 2021 het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directie gevoerd en zijn functioneren is buiten zijn aanwezigheid besproken in een vergadering. Er hebben zich geen situaties van belangenverstrengeling of onderlinge conflicten voorgedaan in 2021.

Principe 8: De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

- De raad van toezicht bestaat na het verstrek van een van de leden (eind 2021) uit de minimaal vereiste vijf leden.
- In zijn profielschets, die is opgenomen in het bestuursverslag, heeft de raad van toezicht beschreven welke eisen worden gesteld aan de samenstelling van de raad zodat hij zijn werk naar behoren kan doen en zodat hij voldoet aan de eisen van de Code.
- Het rooster van aftreden wordt opgenomen in het bestuursverslag. In 2019 hebben directie en overige leden van de raad van toezicht de voorzitter verzocht langer aan te blijven dan de maximale termijn, onder andere in verband met continuïteit tot de bestemmingsplan Enkhuizerzand procedure.
- In 2020 heeft de raad van toezicht een lid (tevens lid van de financiële commissie) verzocht tot eind 2021 aan te blijven om continuïteit en een goede overdracht te waarborgen.
- Herbenoemingen van leden na een zittingstermijn van vier jaar zijn geen automatisme.

11 Bericht van de raad van toezicht

11.1 Goedkeuring jaarrekening en bestemming exploitatieresultaat

De door de directie opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2021 is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V. De verklaring van de accountants is opgenomen bij de overige gegevens. De directie heeft de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van toezicht. De raad heeft, mede op grond van de controleverklaring en het bijbehorende accountantsverslag, de jaarrekening goedgekeurd waarna deze is vastgesteld.

11.2 Toezicht

De raad voerde in het verslagjaar regelmatig overleg met de directie. Dit betrof vijf reguliere vergaderingen met de directie. Ook was er maandelijks overleg tussen directeur en voorzitter. Daarnaast was er regelmatig telefonisch en per e-mail contact tussen verschillende leden van de raad en de directeur.

In verschillende samenstelling is er overleg geweest met directie, raad van toezicht, of adviseurs van het museum, vertegenwoordigers van de gemeente Enkhuizen en Droomparken inzake de ontwikkelingen op het naast het museum gelegen gebied 'Enkhuizerzand'. Eén lid van de raad is benoemd gehoord hebbende de ondernemingsraad. Dit lid heeft in 2021 informele kennismakingsgesprekken gevoerd met de afzonderlijke leden van de ondernemingsraad. Zij heeft twee keer een vergadering met de ondernemingsraad en directie bijgewoond.

Eén lid van de raad is benoemd gehoord hebbende de Vereniging Vrienden.

Een delegatie van de raad heeft het jaarlijkse gesprek gevoerd met het MT. Twee leden van de raad hebben het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur gevoerd en een terugkoppeling hierover gegeven in de vergadering van de raad in afwezigheid van de directeur. Daarnaast heeft de raad in een vergadering eveneens zonder aanwezigheid van de directeur het functioneren van de raad besproken (zelfevaluatie).

Bij de reguliere vergaderingen was de raad voltallig of vrijwel voltallig aanwezig.

De raad van toezicht onderschrijft in hoofdlijnen de acht principes van de Governance Code Cultuur 2019 voor goed bestuur en toezicht. Bij de zelfevaluatie zijn de principes van de Governance Code Cultuur besproken. Binnen de vergaderingen van de raad van toezicht wordt specifiek aandacht besteed aan de volgende principes uit de Code:

Principe 3: *Bestuurders en toezichthouders handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.*

Principe 4: *Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.*

Principe 7: *De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.*

Principe 8: *De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.*

In 2020 heeft de raad een statutenwijziging in gang gezet. Begin 2021 is deze statutenwijziging door het Ministerie van OC&W goedgekeurd.

Behalve de principes van de Governance Code Cultuur onderschrijft het museum ook de Code Culturele Diversiteit en de ICOM Code of Ethics.

De heer Broekhuizen is in 2020 door de overige leden van de raad gevraagd om tot eind 2021 aan te blijven om een soepele introductie voor de nieuwe leden en een goede overdracht van

KPMG Audit
do 2021 waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.
29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

kennis te waarborgen. De heer Broekhuizen heeft daarmee ingestemd. Op 13 december 2021 heeft de heer Broekhuizen afscheid genomen als lid van de raad van toezicht.

Gedurende het jaar werd de raad op de hoogte gehouden van de lopende zaken in het museum, door middel van een door de directeur opgesteld informatiememorandum. Met deze periodieke rapportages wordt de raad geïnformeerd over de activiteiten op het gebied van collectievorming en -beheer, tentoonstellingen, publicaties, relatiebeheer in de ruimste zin van het woord, het sociale beleid, het personeelsbeleid, bezoekersaantallen en de financiën. Ook geven de afdelingshoofden van Gebouwenbeheer en Presentatie & Educatie twee keer per jaar (in juni en december) een presentatie van de stand van zaken en nieuwe plannen aan de raad van toezicht en krijgt de raad meerdere keren per jaar een rondleiding door binnen- en buitenmuseum.

Belangrijke agendapunten tijdens de reguliere vergaderingen waren de coronaproblematiek, de ontwikkeling van het Enkhuizerzand, hoe om te gaan met (eventuele verwerving van) varend erfgoed, de verduurzamingsopgave van het museum, diversiteit en inclusie en de opvolging van leden van de raad van toezicht.

Daarnaast zijn beleidsinhoudelijke documenten zoals meerjarenstrategie en jaarplannen, het integraal veiligheidsplan collectie, de voortgang van het lange termijn huisvestingsplan, alsmede de financiële stukken als begroting (swijziging) en jaarstukken aan de orde gekomen en waar nodig vastgesteld.

De in 2014 opgestelde, en jaarlijks geactualiseerde, risicomatrix is ook dit jaar weer aan de orde geweest in een vergadering van de raad. De mogelijke risico's en uitdagingen voor het museum komen aan de orde in bijvoorbeeld de risicomatrix en de gesprekken met de accountant.

11.3 Financiële commissie

De financiële commissie is in het verslagjaar aangevuld met de heer Zijlstra. De heer Broekhuizen stopt in december 2021 als lid van de financiële commissie.

De financiële commissie heeft in 2021 driemaal zonder de overige leden van de raad vergaderd, waarbij de belangrijkste gespreksonderwerpen werden gevormd door de financiële resultaten, de begroting 2021, de overheidssteun die het museum heeft ontvangen in het kader van corona en de fiscaliteit. De vergadering van de financiële commissie waarop de jaarrekening 2021 werd besproken, werd bijgewoond door de externe accountants van KPMG.

11.4 Dank

Ook dit jaar heeft de raad van toezicht, ondanks de beperkingen van de coronacrisis, zijn kennis verder kunnen verdiepen door diverse presentaties en werkbezoeken, verzorgd door leden van het managementteam.

De bijzondere uitdagingen van het afgelopen jaar hebben de raad van toezicht laten zien dat de medewerkers en vrijwilligers van het Zuiderzeemuseum over een grote mate van flexibiliteit en toewijding beschikken om zelfs in lastige tijden met veel creativiteit en doorzettingsvermogen de bezoekers, op de momenten dat het kon, een leuke informatie

dag te bezorgen. De raad dankt alle medewerkers en vrijwilligers voor hun inzet, flexibiliteit en betrokkenheid en hoopt dat corona in 2022 weinig tot geen invloed meer zal hebben op de openstelling en programmering van het museum.

11.5 Samenstelling raad van toezicht

Profielschets raad van toezicht Zuiderzeemuseum

In verband met de zoektocht naar nieuwe leden voor de raad van toezicht, is de profielschets begin 2020 geactualiseerd. Het volgende profiel is samengesteld op basis van een algemeen profiel en een specifiek profiel per lid. Deze specifieke profielen worden vastgesteld naar aanleiding van de actuele behoeftes van het museum op het moment van vaststelling.

Algemeen profiel

Het Zuiderzeemuseum is een middelgrote organisatie met rond de 180 werknemers, zo'n 270 vrijwilligers en een jaaromzet van ongeveer 12,5 miljoen euro. Het heeft zijn wortels in het Zuiderzeegebied.

Het Zuiderzeemuseum is gebaat bij een positieve en veelvuldige aanwezigheid in de pers en heeft behoefte aan een professionele marketing die haar werk op het gebied van kunst en cultuur bekend maakt bij een groot publiek. Het heeft een belangrijke rol op het gebied van onderwijs en educatie en is als voormalig rijksmuseum in hoge mate afhankelijk van rijks-subsidie, waardoor het museum gebaat is bij een actieve fondsenwerving. Met deze gegevens in het achterhoofd zijn de expertisegebieden voor de leden van de raad van toezicht hieronder benoemd.

- Leden van de raad van toezicht zijn onafhankelijk en kritisch, breed ontwikkeld en hebben een nationaal profiel en internationale interesse.
- Leden van de raad van toezicht zijn betrokken bij de cultuur/cultuurhistorie in Nederland, bij de museale wereld in het algemeen en bij het Zuiderzeemuseum en de Zuiderzeeregio in het bijzonder.
- Zij beschikken over een significant netwerk.
- Leden van de raad van toezicht hebben bij voorkeur enige ervaring met fondsenwerving en zijn bereid om, van tijd tot tijd, hun netwerk aan te spreken voor eventuele sponsoring van het museum.
- Ten hoogste één voormalig bestuurder of andere beleidsbepalende functionaris van de stichting kan, minimaal vier jaar na beëindiging van deze functie, tot lid van de raad van toezicht worden benoemd.

De profielen van voorzitter en individuele leden worden op het moment van werving nieuwe leden zo nodig aangepast aan de dan actuele behoeftes van het museum en de raad van toezicht.

Profielschets leden raad van toezicht Zuiderzeemuseum

Onderstaande expertisegebieden (in willekeurige volgorde) moeten goed vertegenwoordigd zijn in de Raad van Toezicht ZZM:

- bestuurlijke ervaring met een netwerk op lokaal, regionaal en/of landelijk niveau;
- financiële en bedrijfskundige expertise;
- juridische expertise;

Stichting Zuiderzeemuseum

- een breed en significant regionaal en/of landelijk netwerk;
- een breed en significant netwerk in de culturele en/of de kunstwereld;
- expertise op het gebied van culturele educatie;
- expertise van interculturele communicatie/marketing;
- expertise op het gebied van sociale, maatschappelijke en politieke verhoudingen;
- expertise op het gebied van gebouwenbeheer en onroerend goed;
- culturele diversiteit;
- politieke ervaring kan een pré zijn.

Profiel voorzitter

De voorzitter van de raad van toezicht heeft bestuurservaring als politicus (lokaal bestuur, provinciaal bestuur of landelijk bestuur) of is een senior beleidsmaker (geweest) binnen het nationale of internationale bedrijfsleven.

De voorzitter:

- draagt bij aan de ambities van het museum vanuit expertise en ervaring;
- is verbinder binnen de raad van toezicht en tussen de raad en de directeur-bestuurder;
- is in staat de directeur-bestuurder met raad en daad terzijde te staan, gevraagd en ongevraagd advies te geven en te fungeren als klankbord in een maandelijks gesprek;
- heeft een onafhankelijke blik en vormt zelfstandig een oordeel;
- is kritisch, staat voor zijn/haar mening en durft weerwoord te geven;
- kan doordacht, daadkrachtig en communicatief sterk optreden in situaties waarin een actieve rol van de Raad van Toezicht wordt gevraagd;
- beschikt over uitgebreide professionele en maatschappelijke netwerken binnen de landelijke overheid, het bedrijfsleven en fondsen;
- is bereid waar nodig een actieve rol te spelen in de fondsenwerving voor het museum;
- heeft brede belangstelling voor cultureel erfgoed en deelt de missie en de waarden van het museum;
- is bereid de functie onbezoldigd te vervullen en jaarlijks 4 tot 5 vergaderingen van de Raad van Toezicht te leiden;
- is beschikbaar voor een zittingstermijn van vier jaar (die maximaal met één termijn kan worden verlengd).

Functies en nevenfuncties leden raad van toezicht en directie

Mevrouw L.M.B.C. Kroon (voorzitter)

Dijkgraaf bij Wetterskip Fryslân

Nevenfuncties, ambtshalve:

- Bestuurslid Stichting Waterschapserfgoed
- Lid raad van toezicht Stichting Centre of Expertise Water Technology
- Lid kernteam Deltatechnologie (Topsector Water)
- Lid en (duo) voorzitter Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied

Persoonlijke onbetaalde nevenfuncties:

- Ambassadeur Stichting Vaarwens
- Ambassadeur Huis aan het Water
- Lid van de raad van toezicht van KNRM Nederland

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Stichting Zuiderzeemuseum

De heer K.P.D. Broekhuizen

Voormalig directeur van de Anne Frank Stichting.
Zelfstandig adviseur.

De heer mr. B.P. Marijnen

Directeur Waveland Legal & Dataveiligheid.
Directeur European Conformity Bureau ECB.
Juridisch adviseur European Certification Bureau ECB.

Nevenfuncties:

- Juridisch adviseur STIN. Stichting ICD dragers Nederland
- Lid Rotary, oud-voorzitter.

Mevrouw Th. Dekker

Owner Dekker ACT.

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur van Stichting PC Hooft in Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht regionale VVV / Hart van Noord-Holland in Alkmaar (tot juli 2021)
- Lid Raad van Toezicht Taqa theater De Vest / Grote Kerk Alkmaar
- Lid Raad van Commissarissen Woningstichting Den Helder in Den Helder

De heer H.M. Zijlstra

Directeur Infortune bv financieel advies.

Nevenfuncties:

- Bestuurder energie coöperatie Wattnu cv
- Directeur warmtebedrijf Muiderberg bv

Mevrouw S.B. Berckenkamp

Freelance presentator en interim-manager in de kunst- en cultuur- en techsector.
Ondernemerscoach in de kunst- en cultuur en techsector.
Duo-raadslid voor D66 voor de gemeenteraad (januari 2021-maart 2022).
Stadsdeelcommissielid Amsterdam-West (D66) (tot september 2021).

Stephan Warnik (directeur)

Nevenfuncties:

- Bestuurslid van de Museumvereniging en Stichting Museumkaart
Lid Financiële Commissie

Rooster van aftreden

Mevrouw L. Kroon	31-12-2022	
De heer K. Broekhuizen	afgetreden per 31-12-2021	
De heer mr. B.P. Marijnen	13-10-2023	
Mevrouw T. Dekker	01-01-2024	
De heer H.M. Zijlstra	12-11-2024	12-11-2028
Mevrouw S.B. Berckenkamp	12-11-2024	12-11-2028

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Stichting Zuiderzeemuseum

12 Jaarrekening

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

13 Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

		2021		2020	
		EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1		6.631.928		6.703.926
Vlottende activa					
Vorraden	2	69.953		90.083	
Vorderingen	3	1.035.853		759.774	
Liquide middelen	4	6.848.927		4.863.398	
Totale vlottende activa			7.954.733		5.713.255
Totale activa			14.586.661		12.417.181
Eigen vermogen	5				
Algemene reserve		6.887.673		6.114.093	
Bestemmingsreserves		1.644.836		675.000	
Totale eigen vermogen			8.532.509		6.789.093
Aankoopfonds	6		119.536		88.323
Vorzieningen					
Groot onderhoud gebouwen en installaties		1.235.050		1.317.689	
Overige voorzieningen		416.166		375.653	
Totale voorzieningen	7		1.651.216		1.693.342
Totale langlopende schulden	8		2.182.400		1.796.850
Totale kortlopende schulden	9		2.101.000		2.049.573
Totale passiva			14.586.661		12.417.181

14 Geconsolideerde categoriale exploitatierekening over 2021

	Realisatie 2021 EUR	Begroting* 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Baten			
<i>Eigen inkomsten</i>			
1. Publieksinkomsten binnenland (2+3)	2.712.096	2.086.500	2.198.403
2. Kaartverkoop	1.496.041	1.250.000	1.326.298
3. Overige publieksinkomsten	1.216.055	836.500	872.105
4. Publieksinkomsten buitenland	–	–	–
5. Totaal publieksinkomsten (1+4)	2.712.096	2.086.500	2.198.403
6. Sponsorinkomsten	385.113	395.000	353.038
7. Vergoeding coproducent	–	–	–
8. Overige directe inkomsten	–	–	–
9. Totaal overige directe inkomsten (6-8)	385.113	395.000	353.038
10. Directe inkomsten (5+9)	3.097.209	2.481.500	2.551.441
11. Indirecte inkomsten	4.831	5.000	27.441
12. Private middelen - particulieren inclusief vriendenverenigingen	17.819	25.000	42.723
13. Private middelen -bedrijven	4.058	–	17.519
14. Private middelen – private fondsen	160.424	85.000	62.000
15. Private middelen - goederdoelenloterijen	500.000	500.000	525.000
16. Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	682.301	610.000	647.242
17. Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	3.784.341	3.096.500	3.226.124
18. Baten in natura	–	–	–
<i>Subsidies</i>			
19. Totaal structureel OCW (20-21-22-23)	8.658.253	8.575.000	8.459.170
20. OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	3.957.086	3.925.158	3.859.328
21. OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	2.405.063	2.370.515	2.350.515
22. OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	2.296.104	2.279.327	2.249.327
23. OCW: Kaderregeling onderzoek en wetenschap	–	–	–
24. Totaal structureel Provincie	–	–	–
25. Totaal structureel Gemeente	–	–	–
26. Totaal structureel publieke subsidie overig	–	–	–
27. Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	8.658.253	8.575.000	8.459.170
28. Incidentele publieke subsidies	1.846.441	1.480.700	1.229.475
29. Totaal subsidies (27+28)	10.504.694	10.055.700	9.688.645
TOTALE BATEN (17+18+29)	14.289.035	13.152.200	12.914.769

Stichting Zuiderzeemuseum

	Realisatie	Begroting*	Realisatie
	2021	2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Lasten			
1. Personeelslasten	5.867.335	6.140.000	5.726.558
2. Huisvestingslasten	2.367.463	1.959.500	2.095.437
3. Afschrijvingen	822.983	872.500	1.485.278
4. Aankopen	50.000	50.000	50.000
5. Overige lasten	3.414.954	3.975.750	3.038.836
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totale lasten	12.522.735	12.997.750	12.396.109
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
6. Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale baten - totale lasten)	1.766.300	154.450	518.660
7. Saldo rentebaten/-lasten	-22.884	-	26
8. Mutatie aankoopfonds	-	-	-
9. Vennootschapsbelasting	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Exploitatieresultaat	1.743.416	154.450	518.686
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Bestemming exploitatieresultaat	1.743.416	154.450	518.686
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Mutatie bestemmingsfonds huisvesting OCW	-	-	-
Mutatie bestemmingsfonds OCW	-	-	-
Mutatie algemene reserve	773.580	-	368.686
Mutatie bestemmingsreserve.	969.836	154.450	150.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal mutatie eigen vermogen	1.743.416	154.450	518.686
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

* Bijgestelde begroting in verband met de inkomstendering als gevolg van de coronacrisis.
Vastgesteld 5 juli 2021.

15 Geconsolideerde functionele exploitatierekening over 2021

FUNCTIONEEL -----> 2021 geconsolideerd

CATEGORIAAL		Publieksactiviteiten	Collectiebeheer	Algemeen beheer
Baten				
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten (2+3)	2.712.096	2.712.096	-	-
2 Kaartverkoop	1.496.041	1.496.041	-	-
3 Overige publieksinkomsten	1.216.055	1.216.055	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
5 Totaal Publieksinkomsten (1-4)	2.712.096	2.712.096	-	-
6 Sponsorinkomsten	385.113	385.113	-	-
7 Vergoeding Coproductent	-	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	-	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	385.113	385.113	-	-
10 Totaal Directe inkomsten (5+9)	3.097.209	3.097.209	-	-
11 Indirecte opbrengsten	4.831	4.831	-	-
12 Private middelen- particulieren incl. vriendenverenigingen	17.819	10.319	-	7.500
13 Private middelen- bedrijven	4.058	4.058	-	-
14 Private middelen - private fondsen	160.424	160.424	-	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	500.000	500.000	-	-
16 Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	682.301	674.801	-	7.500
17 Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	3.784.341	3.776.841	-	7.500
Subsidies				
18 Totaal structureel OCW (19+20+21+22)	8.658.253	4.915.366	3.473.123	269.763
19 OCW <i>Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksact.)</i>	3.957.086	3.957.086	-	-
20 OCW <i>Erfgoedwet onderdeel huisvesting</i>	2.705.063	1.077.813	1.323.837	303.413
OCW-spaardeel huisvesting functionele verbeteringen	300.000-	119.533-	146.818-	33.650-
21 OCW <i>Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer</i>	2.296.104	-	2.296.104	-
22 OCW Kaderregeling exploitatiesubsidies O&W	-	-	-	-
23 Totaal structureel Provincie	-	-	-	-
24 Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-
25 Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-
26 Totaal structurele subsidies (18+23+24+25)	8.658.253	4.915.366	3.473.123	269.763
27 Incidentele publieke subsidies	1.846.441	1.769.566	76.875	-
28 Totaal subsidies (26+27)	10.504.694	6.684.932	3.549.998	269.763
29 TOTALE BATEN (17+28)	14.289.035	10.461.773	3.549.998	277.263
Lasten				
1 Salarislasten	5.867.335	3.006.614	2.180.629	680.092
2 Huisvestingslasten	2.367.463	943.299	1.158.618	265.547
3 Afschrijvingen	822.983	149.840	556.196	116.947
4 Aankopen	50.000	-	50.000	-
5 Overige lasten	3.414.954	1.877.654	899.001	638.300
TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	12.522.735	5.977.406	4.844.444	1.700.885
6 SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.766.300	4.484.367	1.294.446-	1.423.622-
7 Saldo rente financiële baten en lasten	22.884-	-	-	22.884-
8 Mutatie aankoopfonds	-	-	-	-
9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
10 Bijzondere baten en lasten	-	-	-	-
Toerekening Algemeen beheer	-	976.530-	469.976-	1.446.506
Exploitatieresultaat	1.743.416	3.507.837	1.764.422-	0
Bestemming Exploitatieresultaat				
Mutatatie bestemmingsreserve door het bestuur bepaald	969.836			
Onttrekking bestemmingsfonds door derden bepaald	-			
Mutatatie bestemmingsfonds ocw				
Mutatatie algemene reserve	773.580			

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

16 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

	2021		2020	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		1.743.416		518.686
Aanpassingen voor:				
• Afschrijvingen materiële vaste activa	822.983		1.485.278	
• Mutatie langlopende schulden	-114.450		-84.450	
• Mutatie Aankoopfonds	31.213		41.694	
• Mutatie voorzieningen	-42.126		421.760	
		697.620		1.864.282
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.441.036		2.382.968
Veranderingen in werkkapitaal				
Mutatie voorraden	20.130		-3.017	
Mutatie vorderingen	-276.079		538.802	
Mutatie kortlopende schulden	-1.419		-152.266	
		-257.368		383.519
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.183.668		2.766.487
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa		-698.139		-1.533.043
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit langlopende schulden	500.000		463.800	
Aflossing langlopende schulden	-		-	
		500.000		463.800
Mutatie geldmiddelen		1.985.529		1.697.244

17 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2021

17.1 Algemeen

17.1.1 Voornaamste activiteiten

Het Zuiderzeemuseum (KvK-nummer: 41236146), gevestigd Wierdijk 16 te Enkhuizen, is een stichting.

Het Zuiderzeemuseum richt zich op de geschiedenis van de Zuiderzee, de actualiteit en de toekomst van het IJsselmeer. Gemeenschappen, ambachten en water staan centraal. Het is een museum van de regio, dat door zijn activiteiten, aanpak en samenwerking een internationale uitstraling en publieksbereik heeft.

Stichting Zuiderzeemuseum is voor 100% aandeelhouder van B.V. Piscator en daarmee is B.V. Piscator een verbonden partij en derhalve is een geconsolideerde jaarrekening opgesteld. De voornaamste activiteit van B.V. Piscator is het (doen) exploiteren van een restaurant- en caféonderneming in en de Stichting Zuiderzeemuseum. Stichting Zuiderzeemuseum en B.V. Piscator hebben dezelfde directie.

17.1.2 Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2021 dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

17.1.3 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het handboek Verantwoording Erfgoedwetsubsidie instellingen 2021-2024 en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). De richtlijnen in dit handboek sluiten zoveel mogelijk aan op de bepalingen van Titel 9 BW2 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640). De in het handboek gestelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie en aan de te leveren (financiële) gegevens. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De begroting in de jaarrekening wijkt af van de meerjarenbegroting die door de minister is goedgekeurd als gevolg van de corona crisis en is vastgesteld op 5 juli door de Raad van Toezicht.

17.1.4 Algemeen

Het ministerie van OCW heeft in haar brief van d.d. 23 december 2019 aangegeven dat met inwerkingtreding van de nieuwe BIS-regeling de voorschriften over het bestemmingsfonds OCW komen te vervallen. Het saldo bestemmingsfonds ultimo 2018 hoeft niet meer te worden aangehouden en kan voor de kernactiviteiten van het museum worden gebruikt.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

KPMG

Noni Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Omzet wordt verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

17.1.5 Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Bij het opstellen van dit jaarverslag was duidelijk dat het coronavirus een grote impact heeft op de samenleving en ook op het functioneren van het museum. Het museum is in ieder geval gesloten geweest van 17 december 2021 tot en met 25 januari 2022. Inmiddels is het museum weer open en is de verwachting dat dit voorlopig zo blijft. Wel wordt verwacht dat de bezoekersaantallen en inkomsten nog niet op het niveau van voor de coronacrisis zullen uitkomen. Maar mede door de extra ontvangen steun van OCW van EUR 1,7 miljoen voor 2021 en EUR 0,8 miljoen voor 2022, is de continuïteit van het museum niet in het geding.

KPMG

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

17.1.6 Collectie

De collectie is niet gewaardeerd op de balans. De collectie is grotendeels eigendom van de Staat der Nederlanden. Het museum draagt zorg voor het beheer van en onderzoek aan de totale collectie. Aankopen voor de collectie worden direct ten laste van de exploitatie verantwoord.

17.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

17.2.1 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

17.2.2 Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de stichting en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de stichting een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend waardoor ze de stichting meer of minder invloed verschaffen.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

17.2.3 Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij de Stichting vorderingen, liquide middelen langlopende- en kortlopende schulden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is

van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

17.2.4 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa. In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting. In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben, danwel worden als langlopende schuld gepassiveerd en vallen vrij ten gunste van het exploitatieresultaat gelijk aan de omvang van de afschrijving. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

Investeringsubsidies worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringsubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopende met de afschrijvings termijn van de investering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Grond:	0%.
Gebouwen en terreinen:	0-20%.
Steigers:	5-10%.
Schepen:	5%.
Inventaris en inrichting:	10-20%.
Museale inventaris:	6,66-20%.
Automatiseringsapparatuur:	20%-33 1/3%.
Andere vaste bedrijfsmiddelen:	10%.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

De museale collectie is niet gewaardeerd en wordt derhalve niet afgeschreven.

17.2.5 Voorraden

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

17.2.6 Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

17.2.7 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

17.2.8 Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

17.2.9 Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een doelbestemming aangegeven specifieke bestemming.

17.2.10 Aankoopfonds

De onderdelen van de subsidie en overige bijdragen die bestemd zijn voor het aankopen van collectie worden, evenals de aankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen ten behoeve van collectievorming die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van aankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop in latere jaren, vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening. Het aankoopfonds maakt geen deel uit van het eigen vermogen.

17.2.11 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

17.2.12 Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de categoriale exploitatierekening.

17.2.13 Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

17.2.14 Langlopende schulden

Investeringsubsidies worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering. Het kortlopende deel wordt onder de kortlopende schulden.

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

17.2.15 Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

17.2.16 Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de categoriale exploitatierekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

17.2.17 Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de categoriale exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

17.2.18 Bijdragen uit private middelen

Bijdragen uit private middelen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen, met uitzondering van ontvangsten die kunnen worden toegerekend aan een periode waarin een bepaalde actie heeft plaatsgevonden.

17.2.19 Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de categoriale exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op de balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

17.2.20 Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de stichting zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De pensioenregeling wordt als een toegezegde bijdrageregeling verantwoord, waarbij het Zuiderzeemuseum in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichtingen heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

17.2.21 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de stichting voor de kosten van een actief worden systematisch in de categoriale exploitatierekening' opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

17.2.22 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

17.2.23 Rentelasten en soortgelijke opbrengsten

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

17.2.24 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

17.2.25 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2017 is Het Zuiderzeemuseum in formele zin belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Doordat Het Zuiderzeemuseum als ANBI-instelling is aangemerkt mag rekening worden gehouden met aftrek voor vrijwilligers. Hierdoor is het resultaat negatief en geen sprake van vennootschapsbelasting. Met de belastinginspecteur is de afspraak gemaakt dat Het Zuiderzeemuseum niet wordt opgenomen voor de vennootschapsbelasting. Voorwaarden hiervoor zijn dat het Zuiderzeemuseum jaarlijks zelf bepaalt of de vrijstelling nog steeds van toepassing is, alsmede één keer per vijf jaar de jaarrekening en berekening van het bedrag van aftrek voor vrijwilligers aan de belastingdienst stuurt.

17.2.26 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

17.2.27 Functionele exploitatierekening

17.2.28 Verdeelsleutel voor toerekening van baten en lasten aan museale functies

Bij de functionele exploitatierekening worden de onderstaande verdeelsleutels toegepast.

17.2.28.1.1 Directe opbrengsten

De directe opbrengsten omvatten de entreeopbrengsten, parkeergelden, de opbrengsten uit de winkels, opbrengsten van rondleidingen en educatieve programma's en opbrengsten van diverse demonstraties in het buitenmuseum en directe sponsoring. Deze opbrengsten zijn met name aan de vaste presentatie toegerekend. De inkomsten gedurende de winterperiode zijn aan de tijdelijke presentaties toegerekend.

17.2.28.1.2 Indirecte opbrengsten

De indirecte opbrengsten bestaan voornamelijk uit huuropbrengsten. Deze opbrengst wordt volledig aan de vaste presentatie toegerekend.

17.2.29 Subsidie OCW

De huurbijdrage wordt toegerekend op basis van een procentuele verdeling, op basis van een inschatting van het gebruik over de functies van het museum.

De subsidie collectiebeheer en de exploitatiebijdrage wordt toegerekend op basis van de uitgaven, inclusief toerekening van de post algemeen beheer. Het verschil wordt toegerekend aan de post algemeen beheer.

17.2.30 Overige subsidies en bijdragen

De overige subsidies en bijdragen worden aan de museumfunctie toegerekend die de subsidieaanvraag verzorgt en de tegenprestatie levert.

17.2.31 Salariskosten

De personeelslasten worden toegerekend op basis van het formatieoverzicht. Daar waar sprake is van een verdeling van een formatieplaats over verschillende functies wordt dit op basis van een procentuele verdeling gedaan.

17.2.32 Afschrijvingen

De afschrijvingskosten worden aan de betreffende functie toegerekend.

17.2.33 Huur

De huur wordt toegerekend op basis van een procentuele verdeling, op basis van een inschatting van het gebruik over de functies van het museum.

17.2.34 Overige lasten

De overige lasten worden op basis van de kostenanalyse uit de financiële administratie toegerekend aan de betreffende functies.

17.2.35 Toerekening algemeen beheer

De toerekening van het algemeen beheer vindt plaats middels een resultaatafhankelijke toeslag op de totale lasten per museumfunctie.

17.3 Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

17.3.1 1 Materiële vaste activa

	2021 EUR	2020 EUR
Gebouwen en terreinen	2.668.815	2.878.727
Installaties en collectiebeheer	2.798.486	2.520.980
Publieksvoorzieningen	745.341	783.145
Overig	368.186	471.720
In uitvoering	51.100	49.354
	<hr/>	<hr/>
	6.631.928	6.703.926
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Stichting Zuiderzeemuseum

Het verloopoverzicht van de materiële vaste activa ziet er als volgt uit:

	Gebouwen en terreinen EUR	Installaties en beheer EUR	Publieks- voorziening EUR	Overig EUR	MVA in uitvoering EUR	Totaal EUR
Stand per 1 januari 2021:						
• Aanschafwaarde	6.422.917	6.926.515	1.800.870	1.903.621	49.354	17.103.277
• Cumulatieve afschrijvingen	-3.544.190	-4.405.535	-1.017.725	-1.431.901	-	-10.399.351
	2.878.727	2.520.980	783.145	471.720	49.354	6.703.926
Mutaties in het boekjaar:						
• MVA in uitvoering					1.746	1.746
• Investerings		623.790	112.035	13.414	-	749.239
• desinvesteringen	-546.843	-1.990.695	-277.364	-228.611	-	-3.043.513
• Afschrijvingen	-209.912	-346.284	-149.839	-116.947	-	-822.982
• CA desinvesteringen	546.843	1.990.695	277.364	228.611	-	3.043.513
	-209.912	277.506	-37.804	-103.533	1.746	-71.997
Stand per 31 december 2020						
• Aanschafwaarde	5.876.074	5.559.610	1.635.541	1.688.424	51.100	14.810.749
• Cumulatieve afschrijvingen	-3.207.259	-2.761.124	-890.200	-1.320.238	-	-8.178.821
	2.668.815	2.798.486	745.341	368.186	51.100	6.631.928

De verzekerde waarde van de materiële vaste activa bedraagt EUR 14.648.873.

KPMG Audit

Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

17.3.2 2 Voorraden

	2021	2020
	EUR	EUR
Winkelvoorraad	45.470	54.271
Voorraad dranken, voedsel en emballage	12.918	19.819
Museumjaarkaarten	11.565	15.993
	69.953	90.083

17.3.3 3 Vorderingen

	2021	2020
	EUR	EUR
Debiteuren	36.983	52.145
Omzetbelasting	232.986	113.437
Nog te ontvangen bijdragen	702.034	561.192
Overige vorderingen en overlopende activa	63.850	33.000
	1.035.853	759.774

Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Van de nog te ontvangen bijdragen betreft de grootste vordering de vaste bijdrage van de BankGiro Loterij EUR 500.000.

17.3.4 4 Liquide middelen

	2021	2020
	EUR	EUR
ING Bank	2.096.344	2.002.790
RABO Bank	4.723.695	2.831.879
Kas	28.888	28.729
	6.848.927	4.863.398

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

17.3.5 5 Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het stichtingskapitaal en de overige reserve.

17.3.5.1.1 Stichtingskapitaal

Het stichtingskapitaal bedraagt EUR 4.005.955 In het stichtingskapitaal is inbegrepen de waarde van de per verzelfstandigingsdatum 'om niet' verkregen materiële vaste activa.

17.3.5.1.2 Overige reserve

	2021 EUR	2020 EUR
Stand per 1 januari	2.108.138	1.201.439
Extra afschrijving ten laste van stichtingskapitaal	-	538.013
Uit verdeling exploitatiesaldo	773.580	368.686
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	2.881.718	2.108.138
	<hr/>	<hr/>

De algemene reserve wordt aangewend ter continuïteit van de uitvoering van de activiteiten.

17.3.5.1.3 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves door het bestuur bepaald betreffen:

	2021 EUR	2020 EUR
Herstelfonds	619.836	-
Marketing en promotie	350.000	
Beheer collectie buitenmuseum	250.000	250.000
Samenwerking musea rond de Zuiderzee	200.000	200.000
Collectieregistratie	150.000	150.000
Organisatie	75.000	75.000
	<hr/>	<hr/>
	1.644.836	675.000
	<hr/>	<hr/>

17.3.5.2 Herstelfonds

De bestemmingsreserve wordt aangehouden voor het herstel van het bezoekersaantal na corona. Het museum verwacht pas eind 2025 op het niveau van het bezoekersaantal van 285.000 van voor de Covid 19 periode terug te keren. Het herstelfonds zal nodig zijn om exploitatietekorten tot en met 2024 als gevolg van het lagere bezoekersaantal op te vangen. Het saldo van het herstelfonds wordt aan het eind van de huidige beleidsperiode 2021-2024 afgerekend met het ministerie.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	-
Bij: Dotatie	619.836
	<hr/>
	619.836
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	619.836
	<hr/> <hr/>

17.3.5.3 Marketing en promotie

De bestemmingsreserve wordt aangehouden om het museum weer onder de aandacht van het grote publiek te brengen de komende jaren. Door de gedeeltelijke sluiting van het museum in de afgelopen jaren is het museum wellicht uit beeld geraakt. Voor de komende drie jaren wordt in aflopende bedragen hierin geïnvesteerd.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	-
Bij: Dotatie	350.000
	<hr/>
	350.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	350.000
	<hr/> <hr/>

17.3.5.4 Beheer collectie buitenmuseum

De bestemmingsreserve wordt aangehouden voor onvoorziene restauratiekosten van de collectie van het buitenmuseum.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	250.000
Bij: Dotatie	-
	<hr/>
	250.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	250.000
	<hr/> <hr/>

17.3.5.5 Samenwerking musea rond de Zuiderzee

Het museum wil de contacten met de tientallen cultuurhistorische musea in het Zuiderzeegebied intensiveren. Door ondersteuning van de meestal volledig op vrijwilligers draaiende musea neemt het ZZM haar nationale verantwoordelijkheid voor het beschermen van het cultureel erfgoed van de Zuiderzee.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	200.000
Bij: Dotatie	-
	<hr/>
	200.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	200.000
	<hr/> <hr/>

17.3.5.6 Collectieregistratie

De bestemmingsreserve collectieregistratie is gevormd voor de vervanging van de huidige software naar de cloudversie. Het huidige systeem wordt niet meer ontwikkeld. Naar verwachting zal over drie tot vijf jaar naar een ander registratiesysteem worden overgestapt.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	150.000
Bij: Dotatie	-
	<hr/>
	150.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	150.000
	<hr/> <hr/>

17.3.5.7 Organisatie

De bestemmingsreserve organisatie wordt aangehouden voor kennisborging vanwege de toekomstige uitstroom wegens vergrijzing van het personeelsbestand in het museum.

	EUR
Stand per 1 januari 2021	75.000
Bij: Dotatie	-
	<hr/>
	75.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	75.000
	<hr/> <hr/>

17.3.6 6 Aankoopfonds

	EUR
Stand per 1 januari 2021	88.323
Bij: Dotatie	50.000
	<hr/>
	138.323
Af: Onttrekking	-18.787
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	<u>119.536</u>

17.3.7 7 Voorzieningen

	2021 EUR	2020 EUR
Voorziening huisvesting	1.235.050	1.317.689
Voorziening onderhoud collectiepanen	100.000	97.487
Voorziening onderhoud drijvende collectie	218.166	188.166
Voorziening voor jubilea	98.000	90.000
	<hr/>	<hr/>
	<u>1.651.216</u>	<u>1.693.342</u>

17.3.7.1.1 Voorziening huisvesting

	EUR
Stand per 1 januari 2021	1.317.689
Bij: Dotatie	550.000
	<hr/>
	1.867.689
Af: Onttrekking	-632.639
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	<u>1.235.050</u>

De voorziening huisvesting ad EUR 1.235.050 is gebaseerd op het onderliggende onderhoudsplan. De uitvoering van het onderhoudsplan zal plaatsvinden in de periode 2022-2032. De opgenomen voorziening is toereikend.

De voorziening huisvesting houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de diverse dienstgebouwen, en is nagenoeg geheel langlopend. Ongeveer EUR 248.000 heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

17.3.7.1.2 Voorziening groot onderhoud collectiepanden

	EUR
Stand per 1 januari 2021	97.487
Bij: Dotatie	100.000
	<hr/>
	197.487
Af: Onttrekking	-97.487
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	100.000
	<hr/>

In 2021 is dit het achterstallig onderhoud volledig uitgevoerd. In 2022 wordt een nieuw meerjarenonderhoudsplan opgesteld. De dotatie in 2021 is gebaseerd op basis van ervaring en verwachtingen.

17.3.7.1.3 Voorziening onderhoud drijvende collectie

	EUR
Stand per 1 januari 2021	188.166
Bij: Dotatie	30.000
	<hr/>
	218.166
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	218.166
	<hr/>

De voorziening onderhoud drijvende collectie ad EUR 218.166 is gebaseerd op het onderliggende onderhoudsplan.

De voorziening onderhoud drijvende collectie houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan houten en ijzeren schepen, en is nagenoeg geheel langlopend.

17.3.7.1.4 Voorziening voor jubilea

	EUR
Stand per 1 januari 2021	90.000
Bij: Dotatie	8.000
	<hr/>
	98.000
Af: Onttrekking	-
	<hr/>
Stand per 31 december 2021	98.000
	<hr/>

De voorziening voor jubilea is gevormd ter dekking van kosten voor jubilea van de vaste dienst zijnde personele formatie. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,0%.

De voorziening voor jubilea en is nagenoeg geheel langlopend. In 2021 is het kortlopende deel onttrokken uit de kortlopende schulden.

17.3.8 8 Langlopende schulden

	2021	2020
	EUR	EUR
Investeringssubsidie OCW inzake veiligheid musea 2016	265.000	331.250
Investeringssubsidie OCW Huisvesting	1.440.000	1.170.000
Investeringssubsidie Provincie Noord-Holland 1	127.400	145.600
Investeringssubsidie Provincie Noord-Holland 2	350.000	150.000
	2.182.400	1.796.850

17.3.8.1.1 Investeringssubsidie OCW inzake veiligheid musea 2016

	EUR
Hoofdsom	662.500
Vrijval tot en met boekjaar	-265.000
Stand per 1 januari 2021	397.500
Vrijval in boekjaar	-66.250
Restant hoofdsom per 31 december 2021	331.250
Kortlopend deel per 31 december 2021	-66.250
Langlopend deel per 31 december 2021	265.000

De onttrekkingen aan de investeringssubsidie inzake veiligheid musea zijn gelijk aan de afschrijvingsbedragen op de investeringen. De subsidie valt in 10 jaar vrij.

17.3.8.1.2 Investeringssubsidie OCW huisvesting

	EUR
Stand per 1 januari 2021	1.170.000
Ontvangst in boekjaar	300.000
	<hr/>
Restant hoofdsom per 31 december 2021	1.470.000
Kortlopend deel per 31 december 2021	-30.000
	<hr/>
Langlopend deel per 31 december 2021	<u>1.440.000</u>

Van deze investeringssubsidie inzake huisvesting wordt is in 2020 EUR 300.000 geïnvesteerd in het entreegebied van het binnenmuseum. Het kortlopende deel is vanaf 2021 ter dekking van de afschrijvingslasten van deze investering en valt in 10 jaar vrij. In 2021 wordt voor het langlopende deel een lange termijn huisvestingsplan inclusief duurzaamheidsmaatregelen opgesteld.

17.3.8.1.3 Investeringssubsidie Provincie Noord-Holland 1

	EUR
Hoofdsom	182.000
Vrijval tot en met boekjaar	-18.200
	<hr/>
Stand per 1 januari 2021	163.800
Vrijval in boekjaar	-18.200
	<hr/>
Restant hoofdsom per 31 december 2021	145.600
Kortlopend deel per 31 december 2021	-18.200
	<hr/>
Langlopend deel per 31 december 2021	<u>127.400</u>

Op 18 december 2018 is een subsidietoekenning ontvangen van EUR 182.000 van de Provincie Noord-Holland op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie recreatief personenvervoer over water. In 2020 is dit bedrag ontvangen. Dit bedrag wordt in 10 jaar onder de inkomsten verantwoord ter dekking van afschrijvingslasten. In 2020 is het eerste deel ad EUR 18.200 als bate opgenomen Het kortlopende deel is ter dekking van de afschrijvingslasten voor het komende jaar.

17.3.8.1.4 Investeringssubsidie Provincie Noord-Holland

	EUR
Stand per 1 januari 2021	200.000
Ontvangst in boekjaar	200.000
	<hr/>
Restant hoofdsom per 31 december 2021	400.000

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177785/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Stichting Zuiderzeemuseum

Kortlopend deel per 31 december 2021	-50.000
Langlopend deel per 31 december 2021	350.000

Op 20 september 2019 is een subsidietoekenning ontvangen van EUR 500.000 van de Provincie Noord-Holland op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie recreatief personenvervoer over water. In 2021 is hiervan EUR 400.000 als voorschot ontvangen. Het museum zal in 2022 en 2023 investeren in het entreegebouw en aanmeervoorzieningen voor de veerboten.

17.3.9 9 Kortlopende schulden

	2021 EUR	2020 EUR
Kortlopend deel investeringssubsidies	164.450	164.450
Crediteuren	322.784	412.624
Belastingen en premies sociale verzekeringswetten	213.180	179.758
Overige schulden en overlopende passiva	1.400.586	1.292.741
	2.101.000	2.049.573

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar.

17.3.9.1.1 Overige schulden en overlopende passiva

	2021 EUR	2020 EUR
Nog te ontvangen facturen	727.473	594.186
Reservering vakantiegeld	202.360	206.500
Vooruit ontvangen subsidies	93.683	182.808
Restant verlofdagen per jaareinde	206.000	230.000
Teveel ontvangen NOW	126.591	-
Pensioenlasten	10.288	8.200
Overig	34.191	71.047
	1.400.586	1.292.741

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

17.3.9.1.2 Vooruit ontvangen subsidies

	2021 EUR	2020 EUR
Bijdragen publieke en private middelen:		
• Bijdragen Netwerk Zuiderzeecollectie	78.683	85.183
• Bijdrage Maquette 2023	15.000	–
• Bijdrage Visserijfonds	–	10.625
• NISS Maritieme collectie	–	2.000
• HHNK	–	45.000
• Stimuleringsfonds Presentatie 2021	–	40.000
	93.683	182.808

17.4 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

17.4.1 Subsidie ministerie van OCW

Het ministerie van OCW heeft bij brief 160933/25111832 d.d. 15 september 2020 de meerjarige instellingssubsidie voor publieksactiviteiten voor de periode 2021-2024 vastgesteld op EUR 3.859.328 per jaar. Aanvullend is voor 2021 een bedrag van EUR 17.500 toegekend voor de uitvoering van de visitatie. Bij brief /29416134 d.d. 21 september 2021 heeft het ministerie van OCW voor 2021 een subsidie van EUR 5.001.167 verstrekt, waarvan een bedrag van EUR 2.296.104 voor collectiebeheer en een bedrag van EUR 2.705.063 voor huisvesting.

17.4.2 Claims

Er zijn geen lopende claims of rechtszaken.

17.4.3 Meerjarige financiële verplichtingen

De aangegane verplichtingen uit hoofde van operational lease voor de periode van 2-5 jaar bedragen per 31 december 2021 EUR 10.944 per jaar. Het leasecontract loopt tot en met 27-10-2023.

17.5 Geconsolideerde categoriale exploitatierekening over 2021

Onderstaand volgt een toelichting substantiële afwijkingen tussen de uitkomsten van het boekjaar en de herziene begroting en van significante afwijkingen ten opzichte van voorgaand boekjaar.

17.5.1 Baten

17.5.1.1 Directe opbrengsten

17.5.1.2 Publieksinkomsten

De publieksinkomsten omvatten de entreeopbrengsten, horecaomzet, parkeergelden, winkelomzet, opbrengsten van arrangementen, rondleidingen en educatieve programma's en opbrengsten van diverse demonstraties in het buitenmuseum. De publieksinkomsten zijn vanwege de Coronacrisis aanzienlijk lager ten opzichte van het pre corona tijdperk. In vergelijking met 2020 zijn de entreeopbrengsten met circa EUR 170.000 gestegen door een hoger bezoekersaantal. Het bezoekersaantal is met 18.342 bezoekers gestegen van 128.290 in 2020 naar 146.632 in 2021. De gemiddelde opbrengst per bezoeker is in 2021 gestegen, respectievelijk EUR 14,21 in 2021 en EUR 13,58 in 2020. De horeca-inkomsten zijn eveneens hoger dan in 2021. De gemiddelde besteding is gestegen, respectievelijk EUR 4,61 in 2021 en EUR 3,81 in 2020.

17.5.1.3 Sponsorinkomsten

De sponsorinkomsten zijn iets lager dan begroot en iets hoger ten opzichte van 2020. In 2021 is van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een bijdrage ontvangen voor de vernieuwing van Waterwerken. Eveneens is de afdracht van de VriendenLoterij uit de lotenverkoop onder de sponsorinkomsten opgenomen.

17.5.1.3.1 Indirecte opbrengsten

De indirecte opbrengsten bestaat uit huurinkomsten van twee dienstwoningen.

17.5.1.4 Private middelen

In 2021 is totaal circa EUR 682.000. aan overige subsidies en bijdragen ontvangen, ten opzichte van een bedrag van circa EUR 647.000 in 2020. Zie hiervoor onderstaande specificatie

Stichting Zuiderzeemuseum

De overige private middelen bestaan uit:

	EUR	EUR
Particulieren inclusief vriendenvereniging		17.819
Particulieren bedrijven:		
• Museum Catherijneconvent/Feest	4.058	
		4.058
Private fondsen:		
• Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	50.000	
• Stichting Zabawas	25.000	
• Stichting Stokroos	22.000	
• Samenwerkende maritieme fondsen	18.000	
• VSBfonds	15.000	
• BNG Cultuurfonds	12.500	
• Stichting Dioraphte	9.250	
• Prins Bernhard Cultuurfonds	5.000	
• Overig	3.674	
		160.424
VriendenLoterij		500.000
		682.301
		EUR
Subsidies uit publieke middelen:		
• Bijdrage Visserijfonds 1/10e van EUR 106.250		10.625
• Bijdrage Provincie Noord-Holland 1/10e van EUR 182.000		18.200
• Kortlopend deel Veiligheid termijn 1/10e van EUR 662.500		66.250
• Kortlopend deel investeringssubsidie huisvesting 1/10e van EUR 300.000		30.000
• Mondriaan Netwerk aandeel 2021		19.366
• Bijdragen gemeenten Netwerk Zuiderzee		5.000
		149.441

17.5.2 Lasten

17.5.2.1 Salarislasten

De salarislasten zijn ten opzichte van 2020 met EUR 20.000 gestegen. In 2021 is EUR 263.211 aan NOW compensatie ontvangen. (2020 EUR 307.976).

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Het gemiddeld aantal personeelsleden is als volgt:

	2021	2020
Zuiderzeemuseum	98	100
Piscator	10	10
	108	110

	2021 EUR	2020 EUR
Lonen en salarissen	4.800.084	4.815.200
Sociale lasten	749.420	771.008
Pensioenlasten	461.042	448.326
UWV NOW	-143.211	-307.976
	5.867.335	5.726.558

17.5.2.1.2 WNT-verantwoording 2021

Per 1 januari 2013 is de Wet normering Topinkomens (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting Zuiderzeemuseum van toepassing zijnde regelgeving:

- 'het algemene WNT-maximum'.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor de Stichting Zuiderzeemuseum is EUR 209.000 ten opzichte van EUR 201.000 in 2020. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

De bezoldiging van topfunctionarissen bij Stichting Zuiderzeemuseum is als volgt:

17.5.2.2 Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x EUR 1

Functiegegevens
Aanvang en einde functievervulling in 2021
Omvang dienstverband (fte)
Dienstbetrekking

S.W. Warnik

Bestuurder

1/1 - 31/12

KPMG Audit
10
Document waarop ons rapport
2Ja755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Stichting Zuiderzeemuseum

Bezoldiging	EUR
Bezoldiging	
Beloning + belastbare onkosten vergoedingen	136.252
Beloningen betaalbaar op termijn	15.192
Subtotaal	151.444

Bedragen x EUR 1	S.W. Warnik
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	151.444
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling.	NVT

2020

Bedragen x EUR 1	S.W. Warnik
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	1.0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	EUR
Bezoldiging	
Beloning + belastbare onkosten vergoedingen	144.325
Beloningen betaalbaar op termijn	14.087
Subtotaal	158.412
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	158.412
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling.	NVT

17.5.2.3 Toezichthoudende topfunctionarissen

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van EUR 1.700 of minder.

Naam:	Functie:
L. Kroon	Voorzitter RvT
K.P.D. Broekhuizen	Lid RvT
T. Dekker	Lid RvT
B.P. Marijnen	Lid RvT
H.M. Zijlstra	Lid RvT
S.B. Berckenkamp	Lid RvT

17.5.2.3.1 Huisvestingslasten

	2021 EUR	2020 EUR
Specificatie nog te besteden huisvestingssubsidie OCW		
Subsidie OCW huisvesting (conform beschikking)	2.705.063	2.650.515
Vooruitontvangen subsidie wegens (toekomstige) investeringen	-300.000	-300.000
Subsidie OCW huisvesting opgenomen in jaarrekening.	2.405.063	2.350.515
Onttrekkingen (lasten)		
Toeslagen aan RVB (huur)	268.884	268.905
Loonkosten eigen organisatie beheer en onderhoud	232.236	226.764
Verzekeringen	53.993	57.976
Afschrijvingen infrastructuur buitenmuseum	556.196	630.387
Kosten dagelijks onderhoud	943.793	1.102.521
Kosten groot onderhoud (voorziening)	550.000	450.000
Overige huisvestingskosten categoriale indeling	604.786	274.011
Totaal onttrekkingen	3.209.888	3.010.564
Toevoegingen		
Vrijval investeringssubsidie OCW	-	-
Overige baten; dekking tekort uit exploitatiebegroting	804.825	660.049
Saldo eindbalans	-	-

17.5.2.3.2 Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn ten opzichte van 2021 gedaald met circa EUR 662.000. In 2020 is er EUR 538.000 incidenteel afgeschreven op collectiegerichte activa als historisch straatwerk, authentieke bruggen en requisitencollectie.

17.5.2.3 Overige lasten

De overige lasten (gespecificeerd in bijlage A) bestaan uit overige personeelskosten, materiële lasten publiekstaken, overige huisvestingskosten, publiciteitskosten, materiële lasten collectiebeheer, organisatiekosten en overige kosten.

17.5.2.4 Materiële lasten publiekstaken

De materiële lasten publiekstaken ad circa EUR 760.000 bestaan uit kosten voor tentoonstellingen en educatie EUR 552.000, en voor EUR 208.000 van activiteiten op het buitenmuseum, waaronder Zuiderzien

17.5.2.5 Materiële lasten collectiebeheer

De materiële lasten collectiebeheer ad circa EUR 680.000 en zijn nagenoeg gelijk aan 2020.

17.5.2.5.1 Accountantskosten

	2021 EUR	2020 EUR
Onderzoek van de jaarrekening	50.500	50.000
Andere controleopdrachten,	-	74.077
Adviesdiensten op fiscaal terrein	4.150	1.400
	<hr/>	<hr/>
	54.650	125.477
	<hr/>	<hr/>

17.5.2.6 Besteding bijdrage VriendenLoterij

	EUR
Restauratie collectiepanden buitenmuseum	100.000
Klimaatcondities collectiepanden buitenmuseum	100.000
Versterking en verlevendiging vaste presentatie buitenmuseum	100.000
Inrichting VOC zolder	75.000
Waterwerken	75.000
Upgrade Entreepaviljoen	50.000
	<hr/>
Bijdrage VriendenLoterij 2021	500.000
	<hr/>

17.5.3 Resultaatbestemming

Het ministerie van OCW heeft in haar brief van d.d. 23 december 2019 aangegeven dat met inwerkingtreding van de nieuwe BIS-regeling de voorschriften over het bestemmingsfonds OCW komen te vervallen.

Het resultaat 2021 is als volgt verdeeld:

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Het te verdelen resultaat bedraagt EUR 1.743.416. Hiervan is voor EUR 619.836 een bestemmingsreserve voor herstel exploitatie na corona gevormd. Voor € 350.000 wordt een bestemmingsreserve marketing en promotie gevormd om het museum na de beperkte openstellingen in de laatste twee jaar weer op de kaart te zetten. Het restant € 773.580 wordt ten gunste van de algemene reserve verantwoord waarvan het aandeel horeca BV EUR 73.580 ten gunste van de BV.

17.5.4 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

B.V. Piscator is een verbonden partij. De voornaamste activiteit van B.V. Piscator is het (doen) exploiteren van een restaurant- en caféonderneming in en bij Stichting Zuiderzeemuseum.

Stichting Zuiderzeemuseum en B.V. Piscator hebben dezelfde directie.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

Het Zuiderzeemuseum boekt de evenementen waarvoor B.V. Piscator de horeca verzorgt, In 2021 zijn als gevolg van Covid 19 nagenoeg geen evenementen geweest en zijn derhalve in 2021 geen kosten in rekening gebracht. Het Zuiderzeemuseum factureert de arrangementen inclusief de horeca-afspraken. In 2021 is voor EUR 10.387 doorbelast (2020: EUR 0) aan B.V. Piscator inzake personeelskosten. De bedrijfsruimten van de horeca worden door B.V. Piscator gehuurd van Stichting Zuiderzeemuseum voor een jaarbedrag van EUR 66.938 (2020: EUR 31.500).

18 Enkelvoudige balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

		2021		2020
		EUR	EUR	EUR
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa		6.426.734		6.466.925
Financiële vaste activa	1	90.756		90.756
Totale vaste activa			6.517.490	6.557.681
Vlottende activa				
Voorraden		57.035		70.264
Vorderingen		971.546		722.394
Liquide middelen		6.495.865		4.596.967
Totale vlottende activa			7.524.446	5.389.625
Totale activa			14.041.936	11.947.306
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2	6.412.510		5.712.510
Bestemmingsreserves door het bestuur bepaald		1.644.836		675.000
Totale eigen vermogen			8.057.346	6.387.510
Aankoopfonds			119.536	88.323
Totale voorzieningen			1.651.216	1.693.342
Totale langlopende schulden			2.182.400	1.796.850
Totale kortlopende schulden			2.031.438	1.981.281
Totale passiva			14.041.936	11.947.306

19 Enkelvoudige categoriale exploitatierekening over 2021

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Baten			
<i>Eigen inkomsten</i>			
1. Publieksinkomsten binnenland (2+3):	2.083.020	1.625.000	1.741.701
2. Kaartverkoop	1.496.041	1.250.000	1.326.298
3. Overige publieksinkomsten	586.979	375.000	415.403
4. Publieksinkomsten buitenland	–	–	–
5. Totaal Publieksinkomsten (1+4)	2.083.020	1.625.000	1.741.701
6. Sponsorinkomsten	385.113	395.000	353.038
7. Vergoeding coproductent	–	–	–
8. Overige directe inkomsten	–	–	–
9. Totaal overige directe inkomsten (6-9)	385.113	395.000	353.038
10. Directe inkomsten (5+9)	2.468.133	2.020.000	2.094.739
11. Indirecte inkomsten	82.156	36.500	58.941
12. Private middelen - particulieren inclusief vriendenverenigingen	17.819	25.000	42.723
13. Private middelen -bedrijven	4.058	–	17.519
14. Private middelen – private fondsen	160.424	85.000	62.000
15. Private middelen - goede doelenloterijen	500.000	500.000	525.000
16. Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	682.301	610.000	647.242
17. Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	3.232.590	2.666.500	2.800.922
18. Baten in natura	–	–	–
<i>Subsidies</i>			
19. Totaal structureel OCW (20-21-22-23)	8.658.253	8.575.000	8.459.170
20. OCW: Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	3.957.086	3.925.158	3.859.328
21. OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	2.405.063	2.370.515	2.350.515
22. OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	2.296.104	2.279.327	2.249.327
23. OCW: Kaderregeling onderzoek en wetenschap	–	–	–
24. Totaal structureel Provincie	–	–	–
25. Totaal structureel Gemeente	–	–	–
26. Totaal structureel publieke subsidie overig	–	–	–
27. Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	8.658.253	8.575.000	8.459.170
28. Incidentele publieke subsidies	1.846.441	1.480.700	1.229.475
29. Totaal subsidies (27+28)	10.504.694	10.055.700	9.688.645
TOTALE BATEN (17+18+29)	13.737.284	12.722.200	12.489.567

Stichting Zuiderzeemuseum

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Lasten			
Personeelslasten	5.581.662	5.850.000	5.482.440
Afschrijvingen	777.762	825.000	1.429.341
Huisvestingslasten	2.333.724	1.916.000	2.066.039
Aankopen	50.000	50.000	50.000
Overige lasten	3.301.411	3.856.750	2.908.242
Totale lasten	12.044.559	12.497.750	11.936.062
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.692.725	224.450	553.505
Saldo rentebaten/-lasten	-22.889	–	17
Mutatie aankoopfonds	–	–	–
Exploitatieresultaat	1.669.836	224.450	553.522
Bestemming exploitatieresultaat	1.669.836	224.450	553.522
Mutatie bestemmingsfonds huisvesting OCW	–	–	–
Mutatie bestemmingsfonds OCW	–	–	–
Mutatie algemene reserve	700.000	–	403.522
Mutatie bestemmingsreserve	969.836	224.450	150.000
Mutatie Stichtingskapitaal	–	–	–
Totaal mutatie eigen vermogen	1.669.836	224.450	553.522

* Bijgestelde begroting in verband met de inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis. Vastgesteld 5 juli 2021.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

20 Enkelvoudige functionele exploitatierekening over 2021

FUNCTIONEEL ----->

2021 Enkelvoudig

CATEGORIAAL		Publieksactiviteiten	Collectiebeheer	Algemeen beheer
Baten				
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten (2+3)	2.083.020	2.083.020	-	-
2 Kaartverkoop	1.496.041	1.496.041	-	-
3 Overige publieksinkomsten	586.979	586.979	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
5 Totaal Publieksinkomsten (1-4)	2.083.020	2.083.020	-	-
6 Sponsorinkomsten	385.113	385.113	-	-
7 Vergoeding Coproductent	-	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	-	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	385.113	385.113	-	-
10 Totaal Directe inkomsten (5+9)	2.468.133	2.468.133	-	-
11 Indirecte opbrengsten	82.156	82.156	-	-
12 Private middelen- particulieren incl. vriendenverenigingen	17.819	10.319	-	7.500
13 Private middelen- bedrijven	4.058	4.058	-	-
14 Private middelen - private fondsen	160.424	160.424	-	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	500.000	500.000	-	-
16 Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	682.301	674.801	-	7.500
17 Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	3.232.590	3.225.090	-	7.500
Subsidies				
18 Totaal structureel OCW (19+20+21+22)	8.658.253	4.915.366	3.473.123	269.763
19 OCW Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksact.)	3.957.086	3.957.086	-	-
20 OCW Erfgoedwet onderdeel huisvesting	2.705.063	1.077.813	1.323.837	303.413
OCW-spaardeel huisvesting functionele verbeteringen	300.000-	119.533-	146.818-	33.650-
21 OCW Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	2.296.104	-	2.296.104	-
22 OCW Kaderregeling exploitatiesubsidies O&W	-	-	-	-
23 Totaal structureel Provincie	-	-	-	-
24 Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-
25 Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-
26 Totaal structurele subsidies (18+23+24+25)	8.658.253	4.915.366	3.473.123	269.763
27 Incidentele publieke subsidies	1.846.441	1.769.566	76.875	-
28 Totaal subsidies (26+27)	10.504.694	6.684.932	3.549.998	269.763
29 TOTALE BATEN (17+28)	13.737.284	9.910.022	3.549.998	277.263
Lasten				
1 Salarislasten	5.581.662	2.720.941	2.180.629	680.092
2 Huisvestingslasten	2.333.724	909.559	1.158.618	265.548
3 Afschrijvingen	777.762	104.619	556.196	116.947
4 Aankopen	50.000	-	50.000	-
5 Overige lasten	3.301.411	1.764.111	899.001	638.300
TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	12.044.559	5.499.229	4.844.444	1.700.886
6 SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.692.725	4.410.793	1.294.446-	1.423.623-
7 Saldo rente financiële baten en lasten	22.889-	-	-	22.889-
8 Mutatie aankoopfonds	-	-	-	-
9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
10 Bijzondere baten en lasten	-	-	-	-
Toerekening Algemeen beheer	-	940.461-	506.050-	1.446.512
Exploitatieresultaat	1.669.836	3.470.332	1.800.496-	0
Bestemming Exploitatieresultaat				
Mutatatie bestemmingsreserve door het bestuur bepaald	969.836			
Onttrekking bestemmingsfonds door derden bepaald	-			
Mutatatie bestemmingsfonds ocw				
Mutatatie algemene reserve	700.000			

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

21 Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2021

21.1 Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2021 van de stichting.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige exploitatierekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en exploitatierekening.

21.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en categoriale exploitatierekening met uitzondering van het volgende:

- Financiële vaste activa.

De deelneming waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, is gewaardeerd tegen kostprijs.

21.2.1 1 Financiële vaste activa

	2021 EUR	2020 EUR
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	<u>90.756</u>	<u>90.756</u>

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen is als volgt weer te geven:

21.2.1.1.1 Deelneming B.V. Piscator

	EUR
Stand per 1 januari 2021	90.756
Mutatie boekjaar	-
Stand per 31 december 2021	<u>90.756</u>

De deelneming in B.V. Piscator wordt gewaardeerd tegen kostprijs.

21.2.2 2 Eigen vermogen

21.2.2.1 Algemene reserve

	2021 EUR	2020 EUR
Stichtingskapitaal	4.005.955	4.005.955
Stand per 1 januari	1.706.555	765.020
Uit verdeling exploitatiesaldo	700.000	403.522
Vrijval stichtingskapitaal naar algemene reserve	-	538.013
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	6.412.510	5.712.510

Het verschil met het geconsolideerd eigen vermogen wordt veroorzaakt doordat de deelneming Piscator tegen kostprijs is gewaardeerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die in de jaarrekening 2021 (balans of exploitatierekening) verwerkt dienen te worden.

Enkhuizen, 28 maart 2022

Het Bestuur:

Raad van Toezicht:

De heer S.W. Warnik

Mevrouw L.M.B.C. Kroon (voorzitter)
De heer Mr. B.P. Marijnen
Mevrouw T. Dekker
De heer H.M. Zijlstra
Mevrouw S.B. Berckenkamp

22 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van Stichting Zuiderzeemuseum

Verklaring over de in de verantwoording 2021 opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Zuiderzeemuseum (hierna 'de stichting') te Enkhuizen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de verantwoording 2021 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de stichting per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetssubsidie 2021-2024 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige categoriale exploitatierekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en het Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de verantwoording 2021 opgenomen jaarrekening

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de verantwoording 2021 andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen,

zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet

ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 29 maart 2022

KPMG Accountants N.V.

J.L.C. van Sabben RA

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
2177755/22X00181271AVN d.d.

29 maart 2022

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

In de statuten zijn geen bepalingen inzake resultaatbestemming opgenomen.

A Specificaties bij de geconsolideerde categorale exploitatierekening over 2021

Baten

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten totaal

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Publieksinkomsten uit entreegelden en (museum)jaarkaarten	1.496.041	1.250.000	1.326.298
Publieksinkomsten uit horeca	629.076	461.500	456.702
Omzet winkelverkoop	306.369	200.000	208.733
Inkomsten uit gidsen, rondleidingen en educatie	32.334	-	13.949
Parkeergelden	117.556	90.000	87.871
Overige directe opbrengsten	130.720	85.000	104.850
	2.712.096	2.086.500	2.198.403

Indirecte opbrengsten

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Huuropbrengst	4.927	5.000	4.833
Externe diensten personeel	-	-	1.397
Overige indirecte opbrengsten	-96	-	21.211
	4.831	5.000	27.441

Subsidie OCW

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Totaal structureel OCW	8.658.253	8.575.000	8.459.170
Regeling specifiek cultuurbeleid (publieksfunctie)	3.957.086	3.925.158	3.859.328
Erfgoedwet onderdeel huisvesting	2.405.063	2.370.515	2.350.515
Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	2.296.104	2.279.327	2.249.327
	8.658.253	8.575.000	8.459.170

Overige lasten

	Realisatie 2021 EUR	Begroting 2021 EUR	Realisatie 2020 EUR
Overige personeelskosten	336.941	461.500	253.785
Materiële lasten publiekstaken	760.102	1.139.000	653.424
Huisvesting	43.841	44.000	30.663
Publiciteitskosten	520.729	573.250	455.300
Materiële lasten collectiebeheer	679.885	849.000	702.092
Organisatiekosten	477.015	571.500	588.459
Overige kosten	496.441	337.500	355.113
	3.314.954	3.975.750	3.038.836